

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului“, Sibiu

Foaie politică Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului“, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI,
(Strada Măcelarilor Nr. 12.)

Un șir petiț prima-dată 14 bani, a doua-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

Școli de religie.^{*)}

— Fapta măntuitoare a unui protopop românesc —

În numărul trecut al „Foi Poporului“ am înștiințat pe scurt despre cele-ce spune părintele protopop dela Bistrița, P. O. D. G. Stanciu, cu privire la înființarea unor școli de religie în comunele românești, în țară, — din vina poporului și a fruntașilor lui mai ales, în puține locuri și din neputință, — am pierdut școala noastră confesională națională, care a fost înlocuită cu școala străină comunală sau chiar de stat.

Cele-ce spune părintele protopop sunt foarte jăpăci cu adevărat măntuitoare pentru cultura noastră națională, de aceea și dăm pe dăntregul articolul publicat în „Unirea“, pentruca toți cei chemați să găsească în el soluția de a-i urma.

Școlile de religie, precum bine arată numele lor, au fost și au să fie asilul și scutul de scăpare al învățaturii religioase. Într-o vreme de altădată, când slova bisericii și îngrijirea de suflet primiau și erau toate celelalte științe și năzuințe, se dat ființă așa numitelor școli de religie, în care tot duhul vremii, nepăsător și dușmănos, nu bate năvalnic la poarta sfintei biserici și intră ca un pârjol dela om la om, scoțind religia și viața religioasă ca vrede de nebagat în seamă, cere să reînviem școlile de religie cele vechi.

Și iată pentru ce. Școlile de stat și cele comunale se țin sistematic, și dacă Cel-de-sus nu ne îndurată să încurce finanțele (veniturile și cheltuielile) statului cu alipirea școlilor și Hertegovinei, dacă deci sfânta biserică n'ar crâșni atât de vajnic, s'ar ține pe toate liniile în măsură și în felul necesar; câte congrese și adunări de învățători de școală și învățători de stat se țin toate sfârșesc cu acelaș dor și cu acelaș cântec: *statificarea învățământului poporal!*

Și cine nu știe, că școala de stat în țară și cu gândul, în care își dăpână firul și cu limba ei numai maghiară, cu ruștinile neconfesionale (adecă necreștinești), cu păreții ei sterpi de sfânta cruce și cu icoanele ei de învățătură sec, rece și alungătoare de învățatura religioasă, — cine nu vede, că aceasta școală este o gârlă de scufundare pentru școala comunală și prin aceasta și pentru biserică noastră națională?

*) Articolele despre Programul nostru național pe care le-am publicat la acest loc în cele două numere din urmă, se vor continua în numărul următor.

Elevii acestor școli din punct de vedere religios sau ies cu totul bătuciți și îmbuimăciți la cap, sau duc cu sine în viață numai o brumă, o adevărată batjocură de convingere religioasă. Unde să mai punem apoi nenorocirea, că școlarii din școlile de stat nu le poți da în mână cărți de religie românești, din cauza, că *neînvățând limba română, nu văd în ele?*

Și dacă vom mai socoti pe deasupra, că generația *scăpată* din școala de stat (zic dinadins *scăpată*) este neindemânică în a ceti românește, nu bucuroș prinde în mână vr'un călindar, vre-o carte sau gazetă românească, — că îi sună sarbăd cântările bisericesti, cu cari nu s'a împrietinit și îndulcit din copilărie, — că la strană nu se îmbulzește, căci — lucru de sine înțeles — *nu se poate* îmbulzi, și că peste tot a moștenit un fel de gândire corcită, — atunci vedem, că ne trebuie cu tot dinadinsul *școala de religie cu carte românească!*

Se pot reînființa la noi școlile de religie?

De ce nu?

Doară statul ne garantează prin legile sale libertatea cultului, *al cărui abecedar este chiar învățământul religiei.*

Noi am avut în vremurile trecute iciclea școli de religie, unicele la satele noastre; Jidani au avut și au un leghion de școli de religie, aproape în fiecare comună câte una (mai ales în partea de mează-noapte a Ardealului, apoi în Maramurăș și comitatele învecinate ungurene). Niși seminariile nu sunt altceva, decât școli de religie mai înalte. Și de acestea au toate confesiunile.

Și apoi când dumnezeescul Răscumpărător a dat pe veci neschimbata poruncă: „Mergând învățați toate neamurile“, cu nici un semn n'a pus condiția „*dacă vrea cutare sau cutare*“.

Deci: vină împărăția ta măntuitoare școală de religie românească.“

Până aci articolul părintelui protopop G. Stanciu. Într'o notă ne arată și ce a făcut până acum pentru înfăptuirea ideii Sfintei Sale. Anume:

„Cele dintâi trei școli de religie s'au și înființat în anul acesta în tractul protopopesc al Bistriței, și anume în Feleac și Țigău, unde sunt numai școli de stat, și în Sâniacob, unde e numai școală luterană. Obiectele de învățământ sunt următoarele: cetitul și scrisul, apoi computul românește, istorie biblică, catehism, cântări bisericesti, ritul, tipicul și istoria bisericăscă, cele din urmă trei după oameni și împrejurări. Învățători sunt în parohie (Feleac) preotul, în filii (Țigău și

Sâniacob) cantorii, cu controlul și conlucrarea preotului.

Timpul de învățatură e în fiecare duminică dela 8—9, în ziua, când e vacanță săptămânală, apoi Duminică și sârbătoarea după ameazi.

Anul începe la 1 Noemvrie și sfârșește la 1 Maiu. În Duminică și sârbători se dă învățatură și vara.

Ca să nu fie din greșală (răutate! *Red.*) socotite drept școli ascunse (Zug-iskolák) le-a înștiințat la pretură și la inspectorul de școli. Inspectorul de școli din Dej, de care se țin aceste comune, se opintește să împedecă cinstita muncă creștinească a acestor școli, pentrucă ar fi de cele ascunse, dar să nădăjduim, că în zadar!“

Folosul cel mare, ce-l poate avea cultura noastră religioasă națională din înființarea școlilor de religie pentru națiunea noastră din comunele lipsite de școala confesională, e ușor de prevăzut. Învățătorii chemați ai acestor școli sunt *preoții* noștri, pururea în frunte, când a fost vorba de-a întări cultura religioasă națională a poporului nostru. Și fiindcă vrednic e muncitorul de plata sa, parohiile se vor îngriji, ca preoții să primească din casa bisericii și o remunerațiune potrivită pentru munca lor, iar dacă s'ar ivi și cazul de necrezut, ca o biserică să fie așa de săracă, încât să nu poată pe deplin remunera pe preot și pentru partea aceasta a muncii lui, să se apeleze la autoritățile noastre mai înalte bisericesti.

Venerabilele consistoare în frunte cu arhieriei noștri au dat și până acum dovezi de interesul cel mare, ce-l poartă pentru cultura religioasă națională a poporului nostru. Suntem siguri, că vor întrebuița și mijlocul acesta al școlilor de religie, puse înainte de toate în slujba bisericii, și se vor îngriji cât mai îngrabă de organizarea lor și de apărarea lor față de guvernele dușmănoase chiar și culturii noastre religioase. Școlile *religioase* și gazetele populare *naționale* sunt cele mai bune mijloace de-a direge ceea ce strică lipsa școlii confesionale naționale într'o comună.

Iar părintelui protopop G. Stanciu mulțumita și recunoștința neamului nu-i va lipsi. A săvârșit o *faptă națională*, care îl îndreptățește să zică tuturor păstorilor noștri sufletești și fruntașilor noștri: *Mergeți și faceți și voi asemenea!*

Hotărîrea Curții de Cassație. DE Dr. Iuliu Maniu va publica în curând o broșură despre alegerea dela Vinț, ajunsă din nou de pomina în urma hotărîrii Curții de Cassație (Curia). În ea va descrie pe larg

grozăvenile nemai pomenite săvârșite de administrația aziatică cu prilejul alegerii. Va arăta, cum jandarmii impedecau cu baionetele pe alegătorii români să pătrundă în localul de votare și-i luau la bătaie, dacă se împotriveau. Despre mișelile și conruperea săvârșită de agenții guvernamentali, va aduce un șir întreg de dovezi.

În partea a doua a broșurii va arăta, cum Curtea de Cassație a respins contestația (recursul) făcută împotriva alegerii, cu toate dovezile aduse. Aceasta hotărâre a Curții a pus pe toți Români pe gânduri asupra încrederii în justiția Ungariei.

Fondul Cultural al Blajului. E știut, că mai toate diecezele și arhidiecezele române din patrie au înființat câte un *fond cultural*, din veniturile cărui să se ajute școlile confesionale române amenințate de legea barbară a lui Apponyi, ba la Sibiu s'a înființat chiar banca „Lumina“, care dă o parte mare din venitul ei curat pentru scopul acesta.

Aflăm acum, că fondul cultural al arhidiecezei Blajului a ajuns la suma de 583 de mii de coroane, bani strânși din colecte naționale. E frumoasă suma aceasta, dar încă tot cu mult prea mică, când ne gândim la primejdia cea mare, de care are să ne apere.

Neînțelegerile între ministrul de războiu și cel de externe. Cu toată schimbarea făcută în ministerul de războiu, neînțelegerile dintre ministrul de războiu, care acum e generalul Auffenberg, și cel de externe nu s'au potolit. Gazete din Viena și Budapesta aduc știrea, că ministrul de războiu a cerut întărirea graniței de către meazăzi a monarhiei (adecă către Italia!). Armata, zică el „trebuie să fie gata în tot momentul și de aceea contingentul de recruți trebuie sporit cu 30 de mii de feciori. Ministrul de externe Aehrenthal a fost împotriva cererii generalului, zicând, că nu e nici o primejdie din partea Italiei, care ar fi și acum credincioasă Triplei-Alianțe.

Ceva tot e cu Italia. Un corespondent german de gazete, dus în Tripolis, spune, că ofițerii italieni vorbesc acolo cu cea mai mare ură despre monarhia noastră, ba unii dintre ei se laudă, că numai să isprăvească cu Turcii în Africa, c'apoi ne vine nouă rândul! Poftescă, noi mai avem bătrâni, cari știu povestii despre isprăvite armatei noastre în Italia!

În Austria a fost confiscată (oprit să se împartă la oameni) o foaie, pentru că la adus știrea, că se mobilizează armata austro-ungară.

Și împușcat și condamnat la închisoare. Rușinea veacului al 20-lea, fapta barbară a celorce au împușcat la Mărgineni (comitatul Făgărașului) în alegătorii români, pentru că n'au vrut să-și dea votul anui venetic, — tot mai dă roade. Gheorghe Vlad, unul din cei împușcați în măcelul de la Mărgineni, a fost adus la un spital din București, ca să se vindece. Și s'a vindecat bietul om, întorcându-se apoi acasă. Aici a fost înhățat de jandarmi și târât înaintea tribunalului din Brașov, care l-a mai condamnat și la 2 luni închisoare. Și cu astfel de sentințe cred, că vor mai spăria pe Români!

Dela Șvabii din Banat. În partea de meazăzi a Ungariei încă este un *Kulturegylet* unguresc, care numai cu cultura nu-și bate capul, căci ținta lui încă e maghiarizarea Șvabilor și Sârbilor. Sate întregi șvăbești erau înscrise ca membri la aceasta reuniune potrivnică culturii. Dar a venit deșteptarea. Comuna Cervenca, locuită de Șvabi, a respins cu dispreț invitația făcută de acest *Kulturegylet*, ca să se înscrie între membrii.

Groaza de Scotus Viator. La alegerile din Croația, despre care scriem într'alt loc al foii, s'a dus, pentru control, și prietenul tuturor naționalităților asuprite, Englezul Scotus Viator. Prim-ministrul Hederváry nu s'a putut răbdă să nu-și arete, în dieta din Budapesta, nemulțumirea, că acel iubitor de dreptate va lumina din nou lumea cultă în privința modului sălbatic, în care se fac alegerile în Croația, unde e ban prietenul intim al asupritorilor din Budapesta.

Din dietă. Koșuthistul Baross a ținut în dietă o vorbire plină de ură împotriva Românilor, mai ales a celor din Ardeal, pentru că mereu pun mâna pe pământ cu ajutorul băncilor „valahe“, iar Ungurii ajung cerșitori. Aceia n'a spus-o însă, că cele câteva mii de nemeși trântori au mai mult pământ decât cele două milioane de Români din Ardeal.

Bine ar fi, să ne putem câștiga înapoi pământul și munții răpiți în decursul veacurilor de cei străini!

Recenzământul din 1910. Oficiul central statistic din Budapesta a început să publice rezultatul recenzământului (număratoarea) din anul trecut. Dăm acum numai sumele generale.

În Ungaria, afară de Croația și Slavonia, sunt 18 milioane 304 mii 715 suflete. Din acestea sunt:

Maghiari	8 milioane	816 mii	597
Români	3	066	880
Germani	2	215	090
Slovaci	2	099	658
Jidani	—	932	592
Sârbi	—	498	819
Ruteni	—	436	605
Croați	—	198	986

Restul sunt alte neamuri (Italieni, Venzi (Sloveni) ș. a.).

Noi știm, cum s'a făcut recenzământul, așa că numărul Românilor e dat cu cel puțin o jumătate de milion (500 de mii) mai mic, cu toate că recenzământul recunoaște, că ne-am înmulțit dela 1900 încoace cu 268 de mii 304 suflete. Avem preste 150 de mii de Români emigrați în America și România, în Săcuime sunt tot atâția Români, cari și-au pierdut limba, dar se mărturisesc Români și creștini (nu sunt de lege ungurească).

Tot așa s'au arătat prea mic numărul Germanilor (Șvabi, alți Nemeși din Ungaria, Sași), precum și al Slovacilor și Rutenilor, aceștia din urmă mulți renegați. Dacă mai socotim, că Jidanii, nația aceasta fără țară și fără limbă proprie, care se dă de „maghiară“, vedem numai decât, că numărul de aproape 10 milioane, pe care-l socotește biroul statistic pentru Maghiari, e mincinos.

Ori cum ar fi, între naționalități noi Români suntem a doua nație și astfel trebuie să ne cucerim locul, de care suntem vrednici în țara aceasta, care e a noastră.

Deputații nostri în dietă.

Când cu debaterile în legătură cu bugetul (socotelile) statului, au mai luat cuvântul și deputații nostri, dnii *Dr. Stefan C. Pop* și părintele protopop *Vasile Damian*.

Dr. Stefan C. Pop a vorbit în legătură cu bugetul ministrului de agricultură și a arătat, sprijinindu-se pe date statistice și pe constatări neîndoioase, că guvernele din Budapesta nu fac chiar nimic pentru îmbunătățirea stării țăranilor români. Dimpotrivă: mai ales în părțile Ardealului s'au introdus un șir de măsuri administrative, prin cari se păgubesc țăranii români și se îmbuibă cei maghiari, cum se face cu colonizările și cu pășunile.

Apoi a vorbit despre foștii *urbarialiști*. A arătat greșala cea mare, ce s'a făcut la segregări, când averile comune (composesoratele) au fost trecute pe numele comunelor politice. Urmarea a fost, că unele comune au vândut composesoratele acestea (păduri și pășuni), altele le-au încărcat cu datorii ipotecare (cu întabulare), așa că din cauza guvernelor păcătoase și a dietei tot așa de păcătoase, multe din averile acestea s'au pierdut fiindcă nu s'a făcut o lege cum se cade. S'au întâmplat, că în lipsa unei astfel de legi procese isprăvite au fost începute de nou de către domni de pământ (nemeșii trântori), iar Curtea de cassație a nimicit hotărârea veche, așa că bietele comune se văd de nou în fața unor cheltuieli uriașe, cari le vor săraci. Având în vedere starea tristă, în care se află *urbarialiștii*, propune, ca dieta să hotărască:

Ministrul de agricultură să lucreze și să prezinte fără amânare un proiect de lege, prin care foștii urbarialiști și toate composesoratele să fie declarate persoane juridice și organizate pe temeiul acesta.

Propunerea deputatului nostru a fost primită de ministru și de întreaga dietă.

Când a fost vorba de bugetul ministerului de culte și instrucție (biserici și școli) a vorbit deputatul nostru, părintele protopop *Vasile Damian*, spunând între altele următoarele:

Anul acesta s'a mărit bugetul, ceea ce arată, că ministrul își împlinește făgăduința de-a se interesa mai mult de învățământ. Atâta nu este însă destul, căci pentru a crește bine tinerimea noastră trebuie ca în toate școlile să se propună în limba maternă a elevilor.

Pentru ajutoare s'au prevăzut în buget suma de 2 milioane 460 de mii, dar din aceasta sumă școlilor naționalităților nu se dă nici un ban. În buget s'a prevăzut suma de 17 milioane pentru construirea și repararea școlilor. Din această sumă școlile săsești li se dau 2 milioane, iar celor românești nici un ban. Astfel gimnaziul român din Brad de doi ani cere un ajutor de 130,000 coroane dela stat, statul însă nu i-a împlinit cererea nici până azi.

Cu privire la ajutorarea școlilor primare confesionale vorbitorul constată, că dintre cele 1511 școli greco-orientale române, abia 317 școli au primit ajutor în sumă de 130,663 coroane, iar dintre cele 440 școli jidovești, au primit ajutor 369 școli în sumă de 314,804 coroane, iar pentru alte scopuri 579,580 coroane.

Pentru ajutorarea deosebitelor așezăminte culturale s'a prevăzut în buget suma de 5 milioane coroane, din această sumă

Însă Instituțiile culturale românești n'au primit nimic.

Arhidiecezele și diecezele greco-orientale române, cari numără 2 milioane 40 mii suflete, primesc un ajutor de 320,000 coroane, celelalte eparhii (dieceze) însă primesc mai mult. Oratorul își exprimă dorința ca religia să fie predată în limba maternă a elevilor, iar învățătorii școalelor populare, confesionale, comunale sau de stat să fie premiați în mod egal și nu numai aceia, cari au arătat un progres în predarea limbei maghiare.

Protestează că în urma schimbării legilor școlare, învățătorii sunt scoși la pensie înainte de a-și face anii de slujbă, pe motiv, că nu mai corespund legilor. Astfel acești învățători scoși la pensie abia după câțiva ani serviți ajung în cea mai neagră mizerie.

Describe apoi situația culturală din comitatul Hunedoarei. Starea de acolo este cu totul de plâns.

Trece apoi la proiectele școlare ale conțelului Apponyi, cari dacă s'ar pune în aplicare, ar crea o stare de nesuferit. Aceste legi ar fi sentința de moarte ale școalelor confesionale.

Oratorul sfârșește spunând că n'are încredere în guvern și nu votează bugetul.

Croația-Slavonia.

Croația-Slavonia se află în partea de mează-apusă a Ungariei, între râurile Drava și Sava. Capitala ei e orașul Agram, în limba croată Zagreb, în cea maghiară Zágráb. Locuitorii ei sunt Croați, în Croația, și Sârbi în Slavonia (de cătră sârbi). Ei vorbesc aceeași limbă, numai că Croații, cari sunt romano-catolici, scriu în litere latine (ca cele românești), iar Sârbi, cari sunt greco-orientali, scriu cu litere cirilice (buchii). Intre aceste două popoare de aceeași limbă e mare ură, în Croația le spun Sârbilor din Slavonia adese-ori, că ei nici nu sunt Slavi de adevărați, ci Români (Valahi). Lucrul e adevărat, căci până'n veacul al 17-lea (după anul 1600) căpetenia Sârbilor din Slavonia purta în documente numele latinesc de *Principes Valahorum*, adică duce al Românilor. Fiind însă rupți de trupul națiunii maghiare, Români aceștia s'au sârbizat cu totul.

După cum știu cetitorii noștri, Croația-Slavonia își are dieta ei proprie. Tocmai acum s'au făcut acolo alegeri noi de guvernatori, dar s'au făcut — ungurește. În dieta Croației stă un *ban* (guvernator), numit de Împăratul la propunerea guvernului unguresc din Budapesta. Acum e banul Tomacici, un om foarte urgisit acolo, care n'a putut să-și facă o majoritate în dieta, de aceea a disolvat-o. La alegerile de acum, au scos jandarmii și soldații împotriva alegătorilor, cari nu voiau să voteze cu candidații guvernamentali. Sute și sute de alegători au fost opriți dela votare, au fost bătuiți, unii cumpărați, scurt, au făcut alegeri ca cele făcute de Khuen-Hederváry și Ieszenszky. Mișeliile au fost făcute de mari, încât s'au făcut interpelare (interpelare) chiar și în camera din Viena. Pentru ura aceasta a Croaților împotriva oamenilor trimiși de guvernul unguresc? Aceasta ni-o explică mai bine leșii, care este între Ungaria și Croația. Prin învoeala dela 1868 i-s'a recunoscut Croației autonomia, dar în § 1 se

spune, că Croația și Ungaria formează un singur stat, ba i-a luat și Fiume, oraș cu port lângă Marea-Adriatică, numai ca să împedecă dezvoltarea economică a Croației, lipsită de port bun lângă mare. În felul acesta, slăbind-o economic, o putea slăbi și în privința drepturilor politice. Intocmai cum fac guvernele ungurești și cu noi, pe cari încă caută să ne împedecă pe toate căile iertate și neiertate dela o înaintare economică.

Tot prin învoeala aceasta li s'au luat Croaților dreptul de-a se îngrijii de afacerile lor comerciale cu străinătatea, li s'au luat posta, telegraful și trenurile, așa că toate acele zeci de mii de funcționari dela aceste așezăminte sunt Unguri și Jidani, și numai foarte puțini Croați. Na fost destul cu atâta, căci în § 8 al învoelii li s'au luat orice drept de-a hotărî Croații în dieta lor cu privire la dări, directe și indirecte, așa că toate acestea se hotărăsc în dieta din Budapesta, unde dieta croată încă trimite 40 de deputați croați, cari nu pot face nimic. Slăbiciunea Croaților când cu încheierea învoelii dela 1868 a mers așa de departe, încât s'au învoit ca să nu aibă nici dreptul de-a vota, ei de ei, cel puțin un arunc pe dări, pecând la noi un mișel, cum a fost comitele Bethlen din comitatul Târnăvii, a cutezat să înduplece adunarea comitatului să voteze un arunc de dare, de pe spinarea Românilor, pentru Kultur-egyletul din Cluj, o reuniune, care lucrează pentru maghiarizarea, adică îndobitocirea noastră!

Se'nțelege, că și în Croația poporul s'a deșteptat și luptă acum ca să scape din robia economică. Chiar de va birui Tomacici, unealta scârboasă a străinului jefuitor, porneala spre libertate a poporului croat nu se mai poate opri și la urmă tot poporul croat va birui în țara lui.

Ceeace noi îi dorim din tot sufletul, căci orice biruință a unui popor asupra din Ungaria e și biruința noastră.

Asupra alegerilor din Croația aflăm, până la încheierea foii, următoarele: Din cele 88 de cercuri electorale, până acum e cunoscut rezultatul din 82 cercuri. Pe lângă toate volnicile electorale, partida guvernamentală (a Banului Tomacici) n'are majoritatea, ci abia 22 deputați guvernamentali au biruit. Ceialți sunt: 25 partidul dreptului, 23 de-ai partidelor aliate, 6 partidul țărănesc, 3 sârbi radicali.

Se vorbește, că Banul va trebui să demisioneze (să se mulțumească).

Cursuri pentru analfabeți.

Comitetul central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ a adresat, cătră toate direcțiunile despărțămintelor, o circulară, prin care le pune la inimă, ca să aranjeze cursuri pentru analfabeți, adică pentru aceia cari nu știu scrie și ceti. Atragem deosebita atențiune a preoților și învățătorilor noștri dela sate asupra acestui circular, care este următorul:

Domnule Director!

Vremile în cari trăim ne impun o apropiere sinceră de popor, cu gândul curat de-al smulge cât mai curând din întunecul neștiinței și a-l ridică în rândul neamurilor culte, conștie de menirea lor în lume. Viitorul poporului nostru numai atunci va fi asigurat, când el va fi stăpân

pe o cultură națională, care îi va putea înlesni lupta pentru viață, alături de celelalte popoare. Și se știe că condiția primă a oricărei culturi e cunoștința de carte, fără de care astăzi un popor nu-și mai poate îndrăzni soarta pe cărări mai bune. Scăderea cea mai mare a poporului nostru e tocmai lipsa cunoștinții de carte. Cu durere trebuie să o spunem că dintre toate neamurile țării noastre numai Rutenii ne întrec în analfabeți, toate celelalte sunt înaintea noastră. Credem că a sosit timpul, când toți cărturarii trebuie să ne așternem pe muncă serioasă pentru a mântui poporul nostru de această rușine a neștiinței, de această robie a întunecului, căci întârzierea culturală a țărânimii e o primejdie mare pentru însași existența națională a poporului nostru.

În anii din urmă în cadrele „Asociațiunii“ s'au ținut mai multe cursuri de analfabeți, cari, ca început, au dat rezultate destul de mulțămitoare. Dar greutățile începutului au făcut pe mulți cărturari să renunțe la continuarea acestor cursuri pornite cu multă însuflețire, așa că în iarna trecută, după informațiile ce le avem, s'au instruit analfabeți abia în 23 de comune, din cele preste 3000 câte avem.

„Asociațiunea“ își ține, deci, de datoria a îndemna din nou toate despărțămintele sale să reiece aranjarea cursurilor de analfabeți în cursul acestei ierni și să stărue pe lângă domni preoți și învățători dela sate să nu se sperie de greutățile ce le întâmpină chiar și din partea sătenilor, ci să le țină la început cu ascultători puțini, pe cari să-și dea silința a-i învăța bine scrisul și cetitul, ca să fie pildă vie pentru ceilalți săteni îndărătnici și nepri-cepuți.

Un mijloc foarte bun pentru a trezi între țărani neștiutori de carte interesul față de scris și cetit sunt șezătorile culturale, cari se pot aranja Dumineca și în sărbători. La aceste șezători, pe lângă lectura din autorii noștri mai de seamă făcută de cătră domni preoți, învățători sau alți cărturari, să citească și câte un țaran mai priceput, iar tineretul să declame și să cânte diferite poezii și cântări.

Cu ocazia acestor șezători, cărturarii să explice țaranilor rostul Asociațiunii, să-i îndemne să se înscrie membrii ajutători, arătându-le broșurile ce le primesc în schimbul taxei de 2 cor. și cetindu-le părți din aceste broșuri. Tot la aceste șezători să se stărue și pentru înființarea agenturilor Asociațiunii.

Pe lângă aceste șezători, domni învățători să facă în fiecare Duminecă deprinderi de scris și cetit cu tineretul ieșit de curând din școală. La aceste deprinderi să fie admiși și analfabeții, pentru a-le trezi dragostea față de carte.

Pentru a răsplăti întrucâtva munca săvârșită, comitetul central a decis să împartă 10 premii de câte 50 cor. între acei preoți și învățători, cari până la 1 Maiu 1912 vor dovedi prin direcțiunile despărțămintelor, că au instruit în scris și cetit mai mulți analfabeți în cursul iernii 1911/12. Pe lângă aceste premii, despărțămintele de sigur vor mai împărți și altele, fie din averea lor fie din donațiunile băncilor și particularilor.

Comitetul central al Asociațiunii pentru a înlesni ținerea acestor cursuri a decis să pună la dispoziția despărțămintelor abecedarul pentru analfabeți lucrat de 1,

Bota. Despărțămintele, cari aranjează cursuri pentru analfabeți, sunt invitate deci să înainteze comitetului central o cerere, arătând de câte exemplare din Abecedar au lipsă. Despărțămintele vor înainta această cerere numai după ce vor fi primit rapoarte dela preoții și învățătorii din comunele de pe teritoriul lor, câți ascultători sunt în fiecare curs. Trebuie deci să aibă grijă ca abecedarele să nu se risipească fără nici un folos.

Atragem atențiunea tuturor directorilor de despărțăminte, a preoților și învățătorilor, că cursurile de analfabeți nu pot fi oprite de organele administrative ale statului, fiindcă, conform statutelor, Asociațiunea e îndreptățită a aranja asemenea cursuri, cari ținesc promovarea culturii noastre.

Facem deci încăodată un apel călduros către toți directorii despărțămintelor Asociațiunii și către toți cărturarii noștri să țină în cursul acestei ierni cursuri de analfabeți, căci numai cu ajutorul acestora putem înlesni pătrunderea culturii în masele largi ale poporului nostru.

Sibiu, 10 Decembrie 1911.

Andrei Bârseanu, Oct. C. Tăslăuanu,
președinte. secretar.

Ce scriu alte gazete?

„Scara“ (gazetă din București, care stă aproape de guvernul român) scrie: Telegrammele ne-au adus vestea, că Inalta Curte de Casație (Curia) din Budapesta a respins apelul alegătorilor români, din cercul Vinului de jos în contra scandaloaselor înșelăciuni, corupțiuni, falșuri și terorizări, prin cari s'a zădărnicit izbânda fostului deputat Iuliu Maniu, fruntașul bine cunoscut al partidului național. Spre mai marea glorie a justiției ungurești, alegătorii români, țărani în majoritatea lor covârșitoare, au fost condamnați la douăzeci și șapte de mii de lei cheltueli de proces!

De un an de zile se tot judecă acest proces unic în anele justiției electorale. Sute de țărani au fost purtați pe drumuri, dela Ana la Caiafa, și probele cele mai zdrobitoare s'au grămădit în sarcina autorităților maghiare, cu toate încercările descoperite ale administrației de-a înăbuși glasul Românilor, cari cereau, în nevinovăția lor de oameni cum se cade, — să li se facă dreptate și să li se recunoască deputatul ales de dânșii, dl Iuliu Maniu. Acesta întrunise la alegere majoritatea voturilor, dar biroul electoral a nimicit fără nici o rușine o parte din aceste voturi și a proclamat (declarat) deputat pe candidatul guvernului.

Până și Ungurii de bun simț, cari luaseră parte la alegerea atât de scandaloasă, au rămas indignați și au asigurat pe Români, că trebuie să li se facă dreptate.

Totuși, Inalta Curte de Casație a judecat asemenea celui din urmă jandarm unguresc și a respins apelul alegătorilor din Vinul de jos. Zadarnice au fost toate probele, toate mărturisirile cinșite și toate vorbirile advocaților români. Lucrul principal era să fie mântuit banul nume al „liberalismului“ unguresc și membrii Curții de Casație s'au plecat guvernului!

Astfel de acte, într'adevăr, sunt de natură a compromite pentru totdeauna până și restul de considerație al lumii civilizate pentru o țară, care se pretinde a fi un stat de drept!

Dela despărțămintele „Asociațiunii“.

Despărțământul Sibiului și-a ținut adunarea generală, care era să fie în Rășinari, în Sibiu. S'a cetit raportul secretarului și s'a ales comitetul cel nou, anume domni: Dr. Ioan Stroia, director; Victor Stanciu, secretar; Romul Popescu, cassier; Victor Păcală, Romul Simu, Aurel Cosciuc, Sofron Roșca și Ioan Banciu, membri în comitet.

Din raportul secretarului dăm următoarele amănunte:

Despărțământul are 6 membri fondatori, 34 pe viață, 108 ordinari și 240 ajutători, aceștia mai toți țărani. Cât de mult e înbrățișată Asociațiunea la țărani noștri, dovedește și împrejurarea, că țăranul fruntaș Adam Roman din Sebeșul-de-jos (Țara Oltului) s'a înscris membru pe viață cu 200 cor.

În cele 36 comune din despărțământ sunt 30 de biblioteci cu 4281 de cărți, cetite în cursul acestui an de 940 de cetitori.

Comitetul despărțământului a împărțit printre popor 600 de broșuri și 1000 de numere din foi și reviste românești.

În comune s'au ținut 58 de prelegeri populare și preste 50 de șezători literare. Printre prelegători au fost 2 medici, un avocat, un senator, 2 profesori, 2 notari, 18 preoți și 17 învățători. La câte o prelegere au luat parte câte 50 până la 800 ascultători.

Cursuri de analfabeți nu s'au ținut.

Secretarul de până acum, dl Dr. A. Crăciunescu, a făcut 16 excursiuni culturale în comunele despărțământului, parte ca să țină prelegeri populare, parte pentru înființare de biblioteci. Despre munca cea mare desfășurată de dl Dr. Crăciunescu vorbesc cele 39 prelegeri populare ținute în anul din urmă.

Prea Sfinția Sa, părintele episcop Dr. Miron Cristea a dăruit câteva sute de broșuri pentru popor, iar dl Parteniu Cosma 200 cor. dela „Albina“ și mai multe cărți.

Stiri politice din străinătate

Războiul italo-turc. Săptămâna trecută a fost în Bengazi cea mai sângeroasă luptă, din câte s'au dat până acum între Italieni și Turci. Cel puțin așa spun telegrammele trecute prin cenzura (cercetarea) italiană. Lupta a început Duminică și s'a isprăvit numai Luni seara târziu. Era luptă piept la piept, purtată cu o îndârjire nemaipomenită în războiul acesta. În cele din urmă Turcii și Arabii s'au retras, fără să fie însă goniți de soldații italieni, cari erau oboșiți din samă afară. Despre numărul celor căzuți nu spune izvorul italian nimic. O telegramă din izvor turcesc arată, că Italienii au pierdut aproape o mie de oameni, morți și răniți, iar Turcii și Arabii 240 morți și numeroși răniți. Armata turcă era compusă din 630 soldați turci și nouă mii Arabi.

Până acum Turcii trimiteau munițiuni de războiu (gloanțe, puști, praf de pușcă, chiar și tunuri desfăcute bucăți) prin Egipt (în partea de răsărit a Tripolitaniei) și prin Tunis (partea de apus). În urma stăruințelor guvernului italian, guvernul francez a hotărât să oprească cu totul trecerea acestor munițiuni preste granița Tunisului, care e al Franței, așa că de partea aceasta trupele turco-arabe nu vor mai primi nici un ajutor. Acum de curând au-

toritățile franceze au oprit douăzeci de ofițeri turci, cari voiau să treacă travestiți (în haine schimbate) preste granița Tunisului în Tripolitania.

Guvernul turcesc luase din nou hotărârea, să expulzeze (alunge) pe toți Italienii din Turcia. Italia încă amenințase din nou, că va bombardă porturile turcești. Amestecându-se guvernele unora din Puterile mari, au înduplecat guvernul turcesc să se lase de ideea expulzării.

Dardanelele. În chestiunea (afacerea) aceasta se spune, că guvernele din Franța și Anglia au asigurat guvernul turcesc, că dacă Turcia nu vrea să deschidă Dardanelele pentru corăbiile de războiu rusești, vor interveni la Petersburg, stăruind ca Rusia să se lase de planul său de a se deschide Dardanelele. Guvernul rusesc, văzând împotrivirea nu numai a Turciei, ci și a Puterilor europene, a și renunțat (s'a lăsat) la cererile ei pentru deschiderea Dardanelelor. Turcii lucrează tot mai mult la întărirea strâmtoării, făcând fortărețe pe malul ei, aducând tunuri mari și așezând în mare mine, cari să explodeze, când ar trece corăbiile de războiu pe-acolo.

Creta. Insula aceasta mare, locuită în cea mai mare parte de Greci, se ține încă de Turcia, dar numai cu numele, căci pe ea nu se află nici un slujbaș turc, afară de aceea Cretanii își au dieta lor proprie, care face legile, cari îi plac. Are așa dară o autonomie mai mare și decât de pildă Croația la noi, sau orice altă provincie din Austria. Cu toate acestea Cretanii nu se astâmpără și vor, ca deputații lor să meargă în dieta grecească din Atena. Puterile nu-i lasă însă. Acum se frământă de nou, sprijiniți fiind Cretanii, pe sub mână, de Italieni, cari vreau să facă Turciei cât mai multe înecăcături, și de opoziția din Grecia. În Grecia e ministru-președinte Venizelos. Acesta, unul dintre puținii Greci mai cumiți, a văzut, că Grecia o să ajungă la sapă de lemn, dacă va tot face pe grozava. După bătaia strajnică, pe care au mâncat-o Grecii în anul 1897 dela Turci, s'a văzut, că armata lor trebuie bine organizată. Ca să se poată face lucrul acesta, va trebui să se facă rândueală în țară, să înceteze furturile și tâlhăriile cele multe, ca Grecia să scape odată de rușinea de-a fi supravegheată în treburile financiare de o comisiune compusă din străini numiți de Puterile europene. Venizelos s'a apucat de lucru și dacă va mai putea lucra în liniște câțiva ani, poate că ar putea face ceva rândueală în țară. Opoziția însă, mai ales foștii ministri, fără rușine și lipsiți de dragostea adevărată a patriei, au început să agite pe Greci, îndemnându-i să nu asculte de Venizelos, care ar fi un trădător de patrie, fiindcă nu vrea să primească pe deputații cretani în dieta din Atena (capitala Greciei). Venizelos își vede însă de lucru și a declarat, că de vor veni deputații cretani la Atena, el va disolva camera. De altă parte Puterile europene, cari protejează Creta (îndeosebi Anglia și Franța) au dat de știre Cretanilor, că nu vor suferi nici un pas pentru anexare (alipirea) Cretei la Grecia.

Primejdia e cu atât mai mare, că Turcia așteaptă numai momentul potrivit, ca să între cu armata turcescă în Grecia, ca să o pedepsească pentru toate neajunsurile, pe cari i le face mai ales în Macedonia.

Literatură și știință

Cântec de toamnă.

Vântul toamnei bate, bate,
Sboară frunzăle uscate,
Cântă ramuri despoiate
Și florile mor.

Macii plini de grăuncioare
Să usucă pe picioare
Și visând al verei soare
Cern sămânța lor.

Norii's grei, zarea e sură,
Cresc cerașe pe răsură,
Porțile să 'nchid la șură,
Câmpu-i pustii.

Numai bradul de pe cale,
Neatins de nici o jale,
Prinde ramurile sale,
Verde și 'mplinit.

Maria Cunțan.

Testamentul sau diata.

Un neguțător bogat se retrăsese din negoț, având o avere foarte mare. Singura fată, vitregă de altminteri, o măritase după un domnișor mândru, dându-le drept zestre toată averea lui, cu condiția însă, că cei tineri să îngrijească bine de el până la moarte.

Nu trecu însă mult, și începî să se căcească de prea marea lui dărnicie, căci tinerii începură să se uite urît la bietul bătrân. Acesta presimțî, că într-o zi o să-l lase pe drumuri muritor de foame. Ce se gândi el atunci? Ca să le mai ia zestrea înapoi, nu eră cu putință. Iscodi deci un plan, care se potrivea cum nici nu s'ar fi gândit. Se duse adecă la un prietin vechiu, cu care făcuse pe vremuri negoț împreună, și-l rugă să-i împrumute pentru trei zile o miie de galbini. Acesta cunoscându-l om de omenie, îi dete suma cerută în galbini frumoși. Bătrânul îi luă, se duse eu ei acasă și se închise în odaia lui, unde începî să-i numere, de se auzia în toată casa zângănitul aurului. Când îl chemară tinerii la masă, el le spuse din năuntru, că nu poate veni numai decît, fiindcă numără o ladă cu bani și că mai are până să isprăvească.

Fiica sa rămase incremenită și mai târziu, când eși, îl întrebă de unde mai are atîta bănet, de nu mai isprăvește cu număratul?

— Ei hei, fca mea, răspunse bătrânul, credeai, că am rămas sărac de tot? Mai am să vă las și după moarte.

— Cum, tot nouă ne lași? îl întrebă ginerele, dând să-l ia în brațe de bucurie.

— Se'nțelege, că tot vouă! Trimiteți repede după un avocat să fac un testament cum se cade, căci omul are și viața și moarte.

A doua zi testamentul eră făcut, dar la aceeași zi bătrânul duse înapoi miia de galbeni, pe care o împrumutase dela prietinul său.

Să fi văzut acum purtare la fata vitregă și la ginere! Credeai, că nu mai pot de dragul bătrânului. Nu se duceau la nici o plimbare fără el, nici o petrecere nu se

făcea fără el. A trăit bătrânul fericit până la moarte.

Dar când deschiseră tinerii testamentul, în care li se lăsă lada cea grea din odaia bătrânului și când o descuiară, ce aflară înlăuntru? Niște pietroaie mari, de să nu le poți ridica unul singur. Iar pe ele deasupra o coală mare de hârtie, pe care eră scris numai atîta:

„Petri de aruncat în capul celor cari înaintea de-a muri își vor da toată averea copiilor.“

Inzădar.

Inzădar mai țeși, băiete,
Visul tău de mult urzit!
Vezi cum oameni răi în cale
Firele ți-au încălzit!

Și'n zădar cerci descălcirea
Firelor, cu mâna ta;
Căci cu oameni răi, băiete,
Este greu a te lupta.

Lasă deci să-ți moară dorul
Și se piară visul tău;
Odată de vei fi vrednic
Îl va'mplini Dumnezeu!

Petru O. Orlățanu.

Sfaturi.

I.

O durere sufletească
Par'c'o alinezi, de-o spui
Altuia. Dar vă dau sfatul:
Să n'o spuneți ori și cui,

Căci sunt rari aceia oameni,
Cari te înțeleg cum vrei;
Celor mulți le faci plăcere
Bucurându-se în ei, —

Și în loc de alinare,
Durerea ți-o îngreunează,
Când în față dau pe bunii,
Iar la spate triumfează.

II.

Puni proptele, de-i slab gardul,
Să mai stea sus cât se poate; —
Unui pățimaș asemeni
Îi pui parte, pân' se poate.

De slăbește gardul tare,
Taie-l și-l aruncă 'n foc; —
Lasă pățimașu'n pace
Dacă vezi, că n'ai noroc.

Căci când ți-e lumea mai dragă,
Cade gardul pe proptea; —
Pățima cade pe cinste
Și rămâi fără de ea!

Petru O. Orlățanu

Bătrânețe adânci.

Din când în când, gazetele aduc știrea, că în cutare sat a murit un moș sau o babă de preste o sută de ani. Lumea se miră, ba unii nici nu vor să creadă. S'au însemnat însă vârste și mai îndelungate, cari sunt dovedite, cele mai multe, cu matricola (cartea de botez). Iată câteva pilde de mai de mult.

Englezul Contigern, întemeietorul diecezei Glasgow, a murit la vârsta de 185 de ani. La aceeași vârstă a ajuns Petru

Tartan, care trăia în ținutul Timișoarei. Acesta se născuse la anul 1539 și muri la anul 1724. Până aproape de moarte umbli încă, sprijinit pe un băț. La moartea lui mai trăia numai un fiu al lui, în vârstă de 95 de ani. Bietul bătrân, care a ajuns la 185 de ani, trăia din cerșit.

În anul 1670 muri Iankins, tot Englez, care ajunsese la vârsta de 169 de ani. În cei din urmă ani ai vieții se ocupa cu pescuitul. Eră trecut bine de o sută de ani, când înota încă în râu împotriva curesului apii. Bătrânul aveă e memorie (aducere aminte) foarte bună. Într-o zi a fost chemat la judecată, ca să spună ca martor despre un lucru, care se întâmplase cu 140 de ani mai înainte. La judecată l-au întovărășit cei doi copii ai lui, unul de o sută, celalalt de 102 ani.

Norvegianul Surington muri la anul 1797 în vârstă de 160 de ani. El a fost înșurat de mai multe ori și a avut mai mulți copii, dintre cari cel mai bătrân de 103, cel mai tinăr de 80 de ani.

Vârsta de 152 ani împliniți a ajuns-o și țaranul englez Toma Par. Fiind foarte sărac, a trebuit să muncească din greu până la vârsta de 130 de ani. Măncarea lui eră pâne, lapte și brânză. În viața lui cea lungă s'au rânduit nouă regi pe tronul Angliei. Poate că ar fi ajuns să vadă îngropat și pe al zecelea rege, dacă schimbarea țării nu i-ar fi pus capăt vieții. Regele Carol auzise de vârsta înaintată a acestui țaran și dori să-l vadă. Niște slujitori de ai regelui l-au adus la palat și acolo l-au ospătat cu mâncări și beuturi bune. El s'a îmbolnăvit însă de stomac și în puține zile muri. Medicul regelui l-a tăiat, ca să vadă cauza morții, și a constatat, că l-au omorît mâncările cele bune. De rămâneă el pe lângă pânea lui neagră cu lapte ori cu brânză mai trăia încă cine știe câți ani. Interesant mai e din viața acestui om, că el s'a însurat numai la vârsta de 80 de ani. Cu nevasta aceasta a trăit 32 de ani. Rămânând vădov, s'a însurat la vârsta de 120 de ani a doua oară, trăind și cu nevasta aceasta 12 ani. Dela a doua nevastă a avut un fecior, care încă a ajuns vârsta de 123 ani. Un nepot al lui a ajuns 103 ani.

Până la cele mai adânci bătrânețe a ajuns Englezul Toma Carn. După cum arată matricola bisericii Sf. Leonhard din Londra, el s'a născut la anul 1588 și a murit la anul 1795, a ajuns deci vârsta de 207 ani.

Din Bănat încă se mai povestește un caz de bătrânețe lungă. Împăratul Carol, tatăl Mariei Teresia, aveă portretul (chipul) alor doi oameni bătrâni. Pe portret eră o inscripție (scriere), unde se spuneă, că anul acesta (1725) e al 147-lea din căsătoria lor, apoi că feciorul lor cel mai „tinăr“ e de 116 ani și că au doi nepoți, unul de 37, al doilea de 35 de ani. Omul din icoană eră Ion Rovin din Stadona, ținutul Timișoarei. Rovin ajunsese la vârsta de 172 de ani, nevastă-sa la cea de 164 ani.

Astăzi nu mai găsim oameni așa de bătrâni. Cauza e, că s'au înmulțit trebuințele și viața e mai grea, dar s'au înmulțit mai ales trebuințele, cari scurtează viața, cum sunt tăbacul, beutura și unele boale, de cari mai de mult nu se știa la sate.

Glume și snoave.

Urări în glumă.

Să trăiți la mulți ani cu noroc! Să aveți parte de pomană, de lumină'n pod și de fum în casă. Să vi se roadă buzele de bogdaproste, tălpile ciobotelor de scările tribunalului și coastele de paturile criminalului (temniței); și când v'a fi mai bine, să vă fie ca atunci și acum. Pe unde-ți băgă, pe acolo să și scoateți. Ce-ți băgă pe ușă, să scoateți pe ferești.

Să trăiți la mulți ani cu sănătate! Dumnezeu să vă dea sănătatea gândacului și hrana racului. Când îi fi mai sănătos, să nu poți ridica un pușu de jos. Să treci cu mâinile 'n șolduri prin urechea acului. Și călare pe măgar pe un firisor de mărar.

Din Moldova.

Țigănușul bolnav.

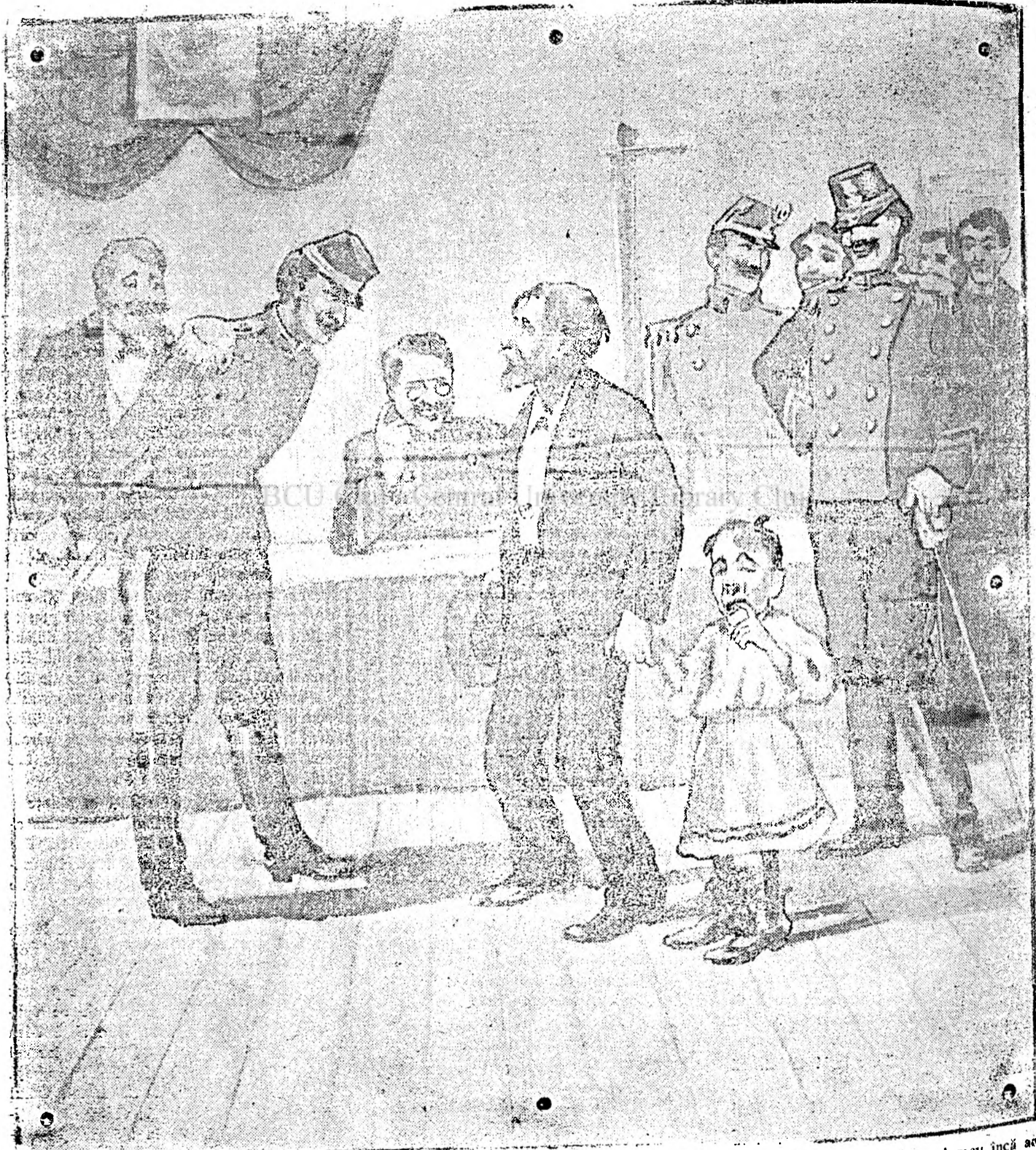
Zice, că odată se 'mbolnăvise un puradel din cei zece ai unui Țigan. Mama dan-

ciului trimite pe altul, să ceară prune uscate la o vecină.

El se duce repede și găfăind începu să zică:

— M'a trimis asta mamă să-mi dai câteva prune bolnave pentru un copil uscat. S'a bolnăvit în ziua de ismene, cuscând la un crac de Paște, mânca-te-aș! Șapte zile scândură, de când zace Sâmbătă. A stălpit grinda ochii la el, mânca-te-aș.

O asentare curioasă.

Într'un orașel din Franția s'a întâmplat de curând un lucru curios. Anume: când s'a strigat numele recrutilui Leon Barde, a pășit înaintea comisiei măiestrul croitor Barde, om în etate la 50 de ani, care ținea de mână o ființă omenească tare curioasă. Bătrânul Barde a început a spune, că înainte de aceasta cu 21 de ani, când el și-a înștiințat la matriculă sub numele de Leon, pe nou născutul copil,

acesta părea că o să se facă un fecior tare voinic.

Dumnezeu a voit însă, altcum. Copilul s'a dezvoltat cu totul contrar, despre ceace cetitorul se poate convinge ușor, privind chipul de sus.

— „Dacă voesc domnii — și-a încheiat maistărul Barde vorbirea — eu vă las însă pe fiul meu cu plăcere la dispoziție, spre a înfrumșa armata franceză cu el,

cu atât mai mult, că Leon al meu încă are vrea bucuros ca să fie soldat.“

Se'nțelege, că comisiunea privea cu mirare — după cum se vede și în chipul de sus — atât la tatăl copilului, cât și la copil, care numai că ar avea 21 de ani nu arată. Iar cererea bătrânului Barde, de sine înțeles, că a fost respinsă, astfel că el a putut pleca acasă în liniște, cu copilul tot de mână.

Dela noi!

Lumea 'ntreagă de-ai umbla,
Fată ca drăguța mea,
Mândră, nene, ca o floare,
Nu găsești alta sub soare,
Mai ispititoare.

Când pornește prin pădure,
Cu cofița după mure,
Zici că e o căprioară,
Așa sprintenă, ușoară,
Sue și coboară.

Iar Dumineca la joc
Când îi prinsă de mijloc,
Toți flăcăii vreau s'o joace
Și la toți de ea le place,
Că-i mândră și pace.

Sunt și alte fete 'n sat
Și nu-s toate de lăsat,
Ce folos? Căci pentru mine
Ochi ca ea nu are nime
Cu priviri senine.

Ziua 'n câmp o duc mai rău.
Dar seara la făgădău
Imi uit de plug și de boi
Și de turma din zăvoi,
Pentru buzele ei moi.

Toate-ar fi în lume bune,
De m'ar vrea mândra pe mine,
Mi-aș vinde carul cu boi
Să pun capăt la nevoi,
Să trăim doar amândoi.

El. Măgean.

Increde-te în Dumnezeu mai mult decât în oameni.

— Poveste turcească. —

Doi cerșitori treceau pe străzile Constantinopolei; unul strigă:

— Doamne, Dumnezeule, ajută-mă!
Celalalt:

— Înălțate împărate, ajută-mă.

Din întâmplare, împăratul (Sultanul) tocmai trecea pe-acolo. Puse să-l cheme pe cerșitorul, care-i ceruse ajutorul, și-i dete o pâine plină cu galbini, zicând:

— Ține pânea aceasta și nu mai strigă. Du-te acasă și fii fericit.

Cerșitorul luă pânea, fără să știe, ce era în ea, și se întoarse acasă. Pe drum întâlni pe tovarășul său. Părându-i-se, că pânea nu e destul de coaptă, fiind prea grea, i-o vându cerșitorului, care chemase pe Dumnezeu în ajutor, cu câțiva bani.

Ajungând cumpărătorul acasă se minună mult, când tăie pânea și o găsi plină de galbini. El se îmbogăți pentru toată viața lui. Dumnezeu îi venise în ajutor.

Tovarășul său, care chemase pe împăratul, continuă să cerșească.

Spre știre. Călimdarul Poporului pe 1912 a apărut de mult. Prețul unui exemplar este 40 bani, trimis prin poștă 45 bani. Revânzătorii primesc rabat însemnat. (Cei ce comandă mai multe exemplare și le plătesc înainte, capătă rabat mai mare ca aceia, cari le plătesc după vânzare. Cetește cele scrise la pagina 10). Nimenea să nu-și cumpere călimdar, până când nu vor vedea „Călimdarul Poporului“, care cuprinde o seamă de articole folositoare, apoi o mulțime de chipuri, poezii și tablouri foarte frumoase. Partea calendaristică și târgurile de țară încă sunt schimbate, completate și răsturnate din nou.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 21 Decembrie n.

Instiințare. La numărul de azi al „Foii Poporului“ am adaus mandate postale, ca astfel iubii nostri abonati vechi să poată trimite prețul abonamentului la Foie pe anul viitor, care se apropie. Rugăm pe toți cetitorii nostri, ca, din cât se poate, se trimit banii mai de vreme, prin ceea ce ne ușurează mult lucrul pe sfintele sărbători, pe cari dorim să le putem prăznuii și noi.

Ocazie potrivită este, ca deodată cu reînnoirea abonamentului fiecare abonat să comande și Călimdarul Poporului, atât pentru el, cât și pentru oare-cari prieteni sau cunoscuți mai deaproape.

Boala Episcopului Dr. Vasile Hossu. Prea Sfinția Sa, episcopul Gherlei, care era de mai de mult bolnav, s'a mai și răcit când cu mergerea la Viena, ca să depună jurământul în fața Impăratului. Intorcându-se la Budapesta, a trebuit să rămână acolo, căci înrăutățindu-se boala, n'a putut pleca mai departe. Spre bucuria noastră aflăm acum, că Prea Sfinției Sale îi este mai bine, așa că în curând să se poată apuca de munca, care-l așteaptă în eparhia Gherlei.

Cum își bat joc de sărbătorile noastre. În ziua sfinților arhangheli Mihail și Gavriil, notarul cercual din Botești (Bănat) a chemat preste o sută de credincioși români la pertractări, așa că aceștia nu s'au putut duce nici să asculte sfânta liturghie, nici să serbeze praznicul. Unii mai bărbați au protestat, dar notarul le-a răspuns cu obraznicie, că n'au decât să lipsească, că judecata se va aduce și în lipsa lui.

Legea cere, ca sărbătorile profesionale să fie respectate. Se'nțelege, că negăsind împotrivire, orice venetic leșinat, care a pus slănină de pe spinarea Românilui, își bate joc de noi. Dar lucrul nu trebuie lăsat baltă, ci în contra notarului trebuie făcută arătare la autoritățile mai înalte.

Și în cazul acesta se dovedește de nou păcatul de moarte, pe care-l fac Românii când suferă cuiva străin în casa lor.

La ședința literară viitoare a Reuniunii meseriașilor sibieni, ce se va țineă Joi în 28 Decembrie n. c., la 8 ore seara, va vorbi dl **Dr. Alexandru Dobrescu,** medic, despre **îngrijirea sănătății.**

Loteria „Ligei culturale“. În legătură cu lista câștigurilor, publicată în numărul trecut al foii, mai primim următorul aviz: Persoanele din provincie sau afară de granița României, care au câștigat, pot trimite biletele în plic recomandat Administrației Loteriei în București, care va îndeplini formalitățile cerute și în urmă va trimite suma corespunzătoare, prin mandat poștal.

Holera. Nici acum nu s'a astâmpărat încă boala aceasta. În România întreagă mai sunt doi bolnavi pe cale de însănătoșire, în Ungaria, la Zenta lângă Tisa, s'au îmbolnăvit în trei zile patru persoane, din cari a murit una. În orașelul acesta au fost închise toate școalele, iar locuitorii sunt opriți să mai bea apă din Tisa, căci în ea sunt microbi de-ai holerei.

Convocare. Însărcinat fiind, ca delegat al comitetului central al „Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român“, cu organizarea nou înființatului despărțământ „Cincul-mare“ constatător din comunele aparținătoare la acest cerc preteritorial: invit prin aceasta pe toți intelectualii și fruntașii din respectivele comune, cari se interesează de înaintarea în cultură a poporului român, la adunarea de constituire a despărțământului „Cincul-mare“, ce se va țineă **Duminecă în 11/24 Decembrie n. c.,** la 11 oare a. m., în sala școlii gr-or. române din Cincul-mare cu următoarea ordine de zi: 1. Deschiderea adunării. 2. Constituirea biroului. 3. Inscrierea de membri. 4. Alegerea comitetului cercual. 5. Eventuale propuneri. 6. Verificarea procesului verbal și încheierea ședinței. **Agnita, 12 Decembrie n. 1911. Ioachim Muntean,** protopop gr-or., delegat al comitet. central.

Căsătorii. Dl **Gheorghe Narița,** învățător, s'a căsătorit cu d-soara **Victoria Alexa,** învățătoare. Vidra-de-sus, în Noembrie 1911.

La fondul casei împreunate cu hală de vânzare a „Societății meseriașilor români din Blaj“ au intrat următoarele contribuții benevole: Ioan Maior, director de moșie Blaj 5 cor.; Vasile Oltean, privatier Blaj 3 cor.; Daniil Muntean, notar în pensiune Uioara, Ioaniță Brad din prilejul sfințirii întru preot câte 2 cor.; Valer Jozon, învățător la școala de ucenici, Mihail Șerban prof., Sim. Gocan prof., Flaviu Domșa prof., Nicolae F. Negruțiu, prof. toți din Blaj; I. Hodărnau preot Pata, George Popovici canonic Lugoj, Vasile Podoabă Cluj, George Meseșan preot Lupu, Dr. Emil Pop avocat Aiud, câte 1 cor.

Furt și spargere la banca „Patria“ din Blaj. În noaptea de Duminecă spre Luni niște hoți s'au introdus în localitățile institutului „Patria“ din Blaj și au furat bani și hârtii de valoare în suma de 640,000 cor. Fiind urmăriți de gendarmi, hoții au fost prinși în comuna Cisteiul român, găsindu-se la dânsii întreaga sumă furată. Hoții sunt 2 frați cu numele Konstendanosz, de origine Greci. Ei au fost duși de jendarmi la Budapesta, unde au declarat, că au fost puși la cale de individul Nicolae Miton, un român blăjan stabilit în România. „Gaz. Trans.“

Poporațiunea Bucovinei. După recensământul făcut în anul trecut în Austria, numărul locuitorilor din Bucovina, după naționalități, e următorul:

Români	273.254	(în anul 1900 erau	229.018)
Ruteni	305.101	» » » »	297.798)
Nemți	65.935	» » » »	63.336)
Jidovi	102.919	» » » »	96.150)
Poloni	36.205	» » » »	26.857)
Cehi	1.005	» » » »	596)
Ciangăi	10.391	» » » »	9.516)

După cum se vede, Românii s'au sporit cu aproape 44 de mii, Rutenii, dușmanii de moarte ai Românilor, numai cu ceva preste șapte mii. Jidani încă sunt prea mulți.

Slabă ispravă de capul lui. Sergentul major (strajameșterul) austriac Berwor din Laibach a dezertat din regimentul său, luându-o spre Italia. La Udine s'a înștiințat, că el a desertat și e gata să plece în Tripolis spre a lupta acolo pentru Italia.

Concurs pentru desemnuri de pe țesături românești. Dl. Nenițescu, ministrul de industrie și comerț al României, va publica în curând un regulament, prin care să se hotărască ținerea în anul 1912 (în Iunie) a unui concurs de desemnuri de pe țesături vechi românești dela sate. Desemnurile cele bune le va cumpăra ministrul, iar pentru cele mai bune va da și premii până la 500 de lei. La concursul acesta pot lua parte și Românii din Austro-Ungaria, Rusia, Bulgaria, Sârbia și Turcia. Indată ce va eși regulamentul, vom da mai multe amănunte.

Convocare. Pe baza concluziunii comitetului central din 13. Decembrie 1911 și în conformitate cu §-ul 20 din statute, convocăm a XXIII-a adunare generală ordinară a „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu“, la Turnișor pe Duminecă în 31 Decembrie n. a. c., la 11 ore a. m.

Programul e următorul: 1. Prezentarea raportului general al comitetului central, al rațiunilor pe anul 1910 și proiectul de buget pe 1912. 2. Propuneri eventuale din partea membrilor. 3. Discurs de interes general economic. 4. Alegerea unui membru în comitetul central. 5. Autenticarea protocolului ședinței.

Sibiiu, 17 Decembrie n. 1911.

Pantaleon Lucașu, Victor Tordășianu,
prez. secretar.

Banca emigraților. Mai multe bănci mari jidovești din Budapesta vreau să înființeze în New-York o bancă mare a emigraților. Se'nțelege, că fiind vorba de Jidani, guvernul s'a grăbit să le pună la înclmână cinci milioane de coroane, fără să ceară vre-o dobândă dela banca aceasta jidană.

Slovacii suntem siguri, că nu vor călca în această bancă. Tot așa vor face și Românii, în cari e cât de cât simț național, mai ales, că noi vom avea acolo în curând banca noastră românească, sucursala „Albinei“ din Sibiiu.

Concurs. „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român“ publică concurs pentru o bursă de Cor. 300. din „Fundațiunea Ioan și Zinca Roman“ pentru un elev de naționalitate română, fără deosebire de confesiune, care urmează la vre-una din școlile medii din patrie, având preferință, în sensul literelor fundationale, aceia cari se înrudesce cu fericirii Ioan și Zinca Roman.

Cererile pentru această bursă au să se înainteze Comitetului central al „Asociațiunii“ în Sibiiu (Nagyszeben), strada Șaguna Nr. 6, până la 31 Decembrie n. a. c., provăzute cu următoarele documente: a) atestat de botez; b) testimoniu de pe anul școlar 1910/11; c) atestat că urmează de prezent cursul școlar ca elev ordinar; d) atestat de paupertate; e) eventual documente prin cari să se constate înrudirea cu fericirii fundatori. Cererile intrate după terminul de 31 Decembrie n. nu se vor considera.

Sibiiu, din ședința Comitetului central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, ținută la 9 Decembrie 1911. Andreiu Bârseanu, prezident. Oct. C. Tăslăuanu, secretar.

Să le fie rușine! Cui? Profesorilor jidani și maghiari dela universitatea din Budapesta. Și anume iată pentru ce. Un Român din România, dl Ceicu, care locu-

iește de mult în Budapesta, a trimis dlui Iosif Popovici, profesor român (nu plătit de stat!) la universitate, o sută de coroane, pe cari să le dea ca premiu celei mai bune lucrări făcute de un student despre Istoria Romanilor până la părăsirea Daciei. Senatul universitar a respins premiul, pentru că e dat de un străin (nu de un Jidan pripășit din Galiția), afară de aceea dl Popovici e profesor de limbă, nu de istoria română!

Se'nțelege, că studentul, care va prezenta lucrarea — nu-l poate nimeni opri să lucreze — va primi sută de coroane.

Din Călindarul Poporului multe mii de exemplare au fost trimise la ceiele-au comandat. Călindarul Poporului pe 1912 a trecut peste marginile obișnuite ale unui călindar, căci numai textul cuprinde 236 de pagini. O bogăție nemaipomenită de material, petrecere, istorie, agricultură, poezii, povestiri și altele, apoi icoanele cele multe, totul contribuie să facă din Călindarul Poporului o adevărată po-doabă a fiecărei case și un izvor nesecat de luminare și petrecere nu numai pentru un singur an.

Cuprinsul amănunțit al lui și condițiile de cumpărare le arătăm în anunțul de pe pag. 10.

Pentru săraci. La apelul nostru pentru daruri de împărțit între săracii noștri la Crăciun, am primit dela Patronul Reuniunii noastre, Excelența Sa Ioan Meșianu, arhiepiscop și mitropolit 20 cor.; P. C. Sa Dr. Il. Pușcariu, vicar arhiepiscopesc 5 cor.; binefăcătorul meseriașilor Ioan Vișa, înzestrând cele 3 portrete ale sale din Reuniune, a plătit cvota pro 1911 cu 60 cor.; N. N. din Z., Pant. Lucașu, căp. penz., Galacteon Șagău, pentru ziua numelui, Dr. Nic. Ittu, pentru ziua numelui, Dr. Aurel Novac, avocat (Biserica Albă), în loc de felicitări de Anul-nou, câte 10 cor.; I. Droc, prot., G. Borzea, par. (Coveș), câte 3 cor.; Teodosie Pauleancu (mă-năstirea Putna-Bucovina) 4 cor.; Nicolae Bratu, proprietarul tipografiei „Foi Poporului“, 2 cor.; D. Kabadaiev, pictor (Săliște), Salomie Barbu, soție de econ., Dr. I. Voinea, Dr. Al. Dragomir, candid. de avocat, câte 1 cor.; Gavriil Maier, paroh (Toplița rom.) 5 cor.; Domnișoarele Veronica Todoruș, Anuța Dordea, Mărioara Lojniță, Eugenia Cosma și Mărioara Dimba, eleve ale școlii de menaj: 6 bluze, 2 jachete, 1 fustă, 1 haină și 2 părechi ghete; I. Panfilie, arhitect, 1 palton de iarnă.

Mulțumind ferbinte pentru daruri, ne rugăm de publicul nostru să fie cu îndurare către săraci. Sibiiu, 17 Dec. n. 1911. Comitetul „Reuniunii sodalilor români din Sibiiu“. Victor Tordășianu, prezident, Ștefan Duca, notar.

Numărul Jidanilor de pe pământ. O gazetă franțuzească spune, că numărul Jidanilor de pe pământ e de 11 milioane 817 mii 783, adică aproape 12 milioane. Din aceștia, aproape zece milioane trăesc în Europa, în America sunt aproape 2 milioane, în Asia, unde a fost patria lor cea veche, numai o jumătate de milion. Cei mai mulți Jidani sunt în țările din răsăritul Europei, adică acolo, unde și cultura e mai puțin dezvoltată. Rusia singură are preste 5 milioane, Austria un milion și un sfert (mai ales în Galiția), Ungaria preste 850 de mii, România 238 de mii (sunt mai

mulți, dar se ascund la recenzământ). Franța nu are nici o sută de mii, iar Italia numai 52 de mii. Dintre orașe, cel mai jidovesc e New-York cu preste un milion de Jidani, urmează Budapesta cu 186 de mii, Viena (care e de 2 ori și jumătate mai mare ca Budapesta) 147 de mii, București 40 de mii.

Povestea unei școle de stat. În comuna Pöstyén (comitatul Nitra) esto o școală de stat, în care copii trebuie să stea cu glujile pe cap ori cu ploierele (parapleauăle) deschise, căci plouă în clasă! Și cu toate acestea, hingherii învățământului românesc închid școlile noastre confessionale vrând să ne dea în locul lor școle de stat!

O nouă țară de aur. Dela Rusia spre meazănoapte, înspre polul de meazănoapte al pământului, se află o insulă mare numită Spitzbergen. Acolo e totdeauna iarnă. Niște negustori englezi bogăți au trimis pe ascuns niște ingineri, ca să cerceteze, nu cumva se găsește aur pe insula aceasta. Inginerii au cercetat și au aflat, că pământul din Spitzbergen e foarte bogat în mineraie de aur (petri cu vine de aur), în cărbuni de peatră și marmoră. În Anglia s'a și înființat o societate pe acții, ca să scoată aceste bogății din pământ.

Mulțumită. Din adâncul inimei mele le mulțumesc tuturor celorce mi-au trimis și exprimat cuvinte de mângăiere pentru pierderea fiului meu Teodor, elev în clasa VI gimnazială.

Iară celorce n'au pregetat, alergând din jur și depărtare la săvârșirea actului funebrel, precum și inteligenței și celorce l'au purtat pe brațe până la mormânt le zic: Dumnezeu să le răsplătească și să-i păzască de ce n'am fost eu scutit. Cornățel, în 25 Nov. 1911. Aron Necșu.

Despre ticăloșii administrative, nu dela noi, ci din Rusia, e vorba. În Odesa eră să fie numit comandant al jandarmeriei generalul Tolmaceff. Când colo el a fost dat afară și din postul de căpitan al poliției, cum eră mai înainte, și n'a fost numit nici comandant. Ce se întâmplase? Eră vorba, ca dela Odesa să se facă o linie ferată până la un alt oraș din Rusia de meazăzi. Societatea pe acții, care avea să construească linia, i-a dat generalului o sumă mare de bani, ca să o sprijinească pe lângă minister și să capete concesiu-ne. Ministerul n'a dat concesiu-ne, dar nici generalul n'a vrut să mai dea banii înapoi. Făcându-se arătare contra lui, el a fost dat afară din toate slujbele.

Alta. Guvernul rusesc, voind să sprijinească exportul (vânzarea în străinătate) de zăhar fabricat în Rusia, dă fabricanților de fiecare chilogram de zăhar fabricat în Rusia și exportat în străinătate un premiu de câteva copeici (o copeică ceva mai mult ca doi bani și jumătate). La vama Agros dela granița ruso-persiană s'a văzut, că de câțiva ani încoace se exportează grozav de mult zăhar, așa că statul trebuia să plătească sume mari pentru premii. Cercetându-se lucrul, s'a aflat, că slujbașii dela vama rusească se învoiseră cu negustori persiani, ca să le trimită acestora sute de saci încărcăți cu — năsip, care însă eră declarat zăhar. În felul acesta au încassat ei premiile, cari în 2—3 ani, au accasat la suma de un milion ruble (2 milioane și vre-o șase sute de mii de coroane).

O nouă linie ferată se face pe lângă Bistrița-de-aur în sus, dela Iacobeni pînă în comitatul Maramurușu. Ea atinge în Cârlibaba și comitatul Năsăud.

Zidirea cea mai înaltă de pe pământ pînă acum casa primăriei din New-York (America), care avea 40 de rânduri de preste altele ajungând pînă la o înălțime de 130 metri. Acum s'a clădit în New-York o altă casă cu 55 de rânduri, care are o înălțime de 250 de metri, un deal. Cheltuielile cu clădirea aceasta au fost de 40 milioane de coroane, din care 17 milioane a costat locul, iar 23 milioane însași clădirea.

Sângele țiparului e veninos. Țiparul, un pește în formă de vârlan, e un pește în formă de pe. Carnea lui e bună de mâncare. S'a dovedit însă, că sângele lui are un fel de otrăvire. Un doctor din Berlin povestește că în cazuri de otrăvire. Într-o prăvălie de pești, la trei oameni, cari tăiau țipari, s'au îmbolnăvit și s'au aprins ochii, cari au putut să-i doară și să lăcrămeze. Un al treilea om, la care i-a ajuns sânge de țipar în ochiu, s'a pomenit cu o aprindere de ochiu. S'a vindecat el mai pe urmă, dar ochiul tot i-a rămas slăbit. De aceea să avem grije, când tăiem un țipariu. Înțelege, că fert ori fript nu mai e prielnic.

Un cățal cuminte. În Schöllöd (Austria de sus) este un jogărar, care are un cățal foarte cuminte. Când pleacă la oraș nu ia cățalul cu el, acesta îl așteaptă în sara și dacă vede, că nu a venit, se duce la trenul, care pleacă sara înspre oraș, și într'un vagon și astfel călătorește pînă la oraș, unde-și caută stăpânul. Dacă îl găsește, cățalul se 'ntoarce dimineața la același tren la jogărar. Călătorii de-același fel au făcut multe. Conducătorii de tren îl cunosc și-l lasă bucuros în vagoane.

Pungășii țigănești. Cine n'a văzut, sate mai ales, țigănci strecurându-se în case, ca să ghicească de noroc celor bogați, cari le cred, și să plece apoi cu o pungă plină de făină, rânzeală, cărpe și deasupra ce-au mai putut fură? Dar unde se mai întâmplă înșelătorii de-acestea sate, unde se mai găsesc destui proști, cari să creadă în vrăjitoare, ghicitoare și înșelători, nu ne prea mirăm, căci lipsese cultura, care n'a luminat încă toate mințile. Ne mirăm însă, când înșelătorii de-același fel se întâmplă la oraș. Iată, ce s'a întâmplat săptămîna trecută în Bucușești.

Țigancă Eva lui Adam Niculae s'a dus la un domn (?) Stănculescu, s'a așezat în locul odăii și acolo a început să-i ghicească. O monedă de 5 lei, pe care Stănculescu a aruncat-o țigăncii, i-a dat acesteia să înțeleagă că prostul avea bani în buzunar și atunci ea, privind într'o oglindă, îi spuse:

— Norocul d-tale în afaceri este mare de tot, dar te urmărește o pierdere și mai mare. Te-ai purtat însă așa de bine cu mine încât eu am să te scap. Ia fă bună-tatea și dă-mi banii de hârtie pe cari îi ai în buzunar, că după aceea ți-i dau înapoi.

Stănculescu, după ce cugetă un moment, scoase două hârtii de câte 20 lei din buzunar și dându-i țigăncii, aceasta începu să-i descante și să-i înfășure într'o cărpă.

Țigancă dădu apoi pachetul lui Stănculescu, spunându-i să-l bage în buzunar și să nu-l desfacă de cât seara când va vedea întăia stea pe cer.

În momentul acela intrând în cameră un prieten al lui Stănculescu, țigancă i-a ademenit și pe acesta și i-a făcut la fel, după care a plecat.

Cei doi inși au așteptat nerăbdători să vină seara, ca să vadă stelele și să desfacă pachetele, dar cum cerul era înorat ei au așteptat trei zile în zadar. A patra seară, având nevoie de bani și văzând că stelele nu mai ieșeau, cei doi inși au desfacut pachetele. Ei au rămas atunci înlemniți, când au văzut că în cărpe erau niște hârtiute albe în locul celor de 20 lei.

Păgubașii s'au plâns atunci poliției și astfel înșelătoria a fost arestată.

S'a dovedit, că numita țigancă pungea, în același fel pe o mulțime de alți proști.

„FOAIA POPORULUI“

este

cea mai veche, mai bună și mai ieftină foaie pentru poporul nostru.

Cuprinsul ei, foarte bogat și variat, este anume întocmit pentru trebuințele țărânului român.

Numeri de probă se trimit la cerere ori-cui gratis.

Abonarea se poate face cu începutul fie-cărei luni și costă:

Pe un an întreg	4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
Pentru țările străine	11 „ anual

(după cum stă scris și în fruntea foii).

De acum pînă la 31 Decembrie 1912 4 coroane 50 bani.

De acum pînă la 1 Iulie 1912 2 coroane 30 bani.

Lășiți deci „Foaia Poporului“ preste tot locul, ca astfel să o putem face și mai bună!

Sfaturi.

Leac pentru mîinile crepate. Luăm o lingură de făină de grâu și o amestecăm cu puțin unt-de-lemn curat. Cu alifia aceasta ungem mîinile.

Cum să scăpăm de negei. Dimineața și sara, timp de 14 zile, ungeți negeii cu săpun verde. După aceea șgăriem negeii cu unghia. Dacă nu isbutim întăia oară, îi mai ungem vreme de-o săptămîna sau două.

Var în ochi. Adeseori se întâmplă, de la spoit ne cade var în ochi. În cazul acesta facem mare greșală, dacă ne-am spăla ochiul cu apă, fie caldă, fie rece, căci aceasta mărește durerea. Un leac foarte bun e apa, în care am topit mult zahăr. Spălându-ne cu apă zaharată, zahărul se împreună cu varul și acesta nu mai arde ochiul, așa că durerea încetează.

Ochiurile de sticlă stropite cu var sau cu vâpseli se curăță bine, dacă le spălăm cu apă, în care am topit puțină sare. După aceea le limpezim cu apă curată.

Vicsul pentru păpuși îi face și mai strălucitori, dacă punem în el o picătură de petrol (gaz).

Petele de păcură se curăță frecându-le cu gălbiniș de ou și spălându-le apoi cu multă apă caldă.

ECONOMIE

Despre capital.

I.

În comuna S., consiliul (reprezentanța) comunal hotărîse închiderea crăjmilor în Dumineci și sărbători. Pentru mulți dintre săteni lucrul acesta eră neplăcut. Nu doară, că ar fi fost niște beutori sau chiar bețivi, căci pătimașul găsește prilej să-și potolească setea bolnavă și dacă crăjma e închisă. Vorba eră, că și nefiind beutori, se adunau la crăjmă, unde pe lângă o jumătate de vin se întălniau cunoscuții, că să-și mai potolească cele năcazuri sau să vorbească de una și de alta și să mai audă și câte ceva nou, ce le-ar putea fi de folos.

Preotul și învățătorul, cari cunoșteau firea omului și cărora mai ales eră de-a se mulțumi închiderea crăjmilor în zilele de Duminecă și sărbători, s'au gândit încă dela început să dea oamenilor prilej de-a se aduna cu folos cât mai mare. În fiecare Duminecă și sărbătoare țineau după-ameza câte o șezătoare. În șezătoria aceasta ținea când preotul, când învățătorul, când notarul câte-o conferență, în care le vorbeau oamenilor despre tot felul de lucruri folositoare. Ca să fie și petrecere, unii băieți mai mari sau mai mici declamau și câte-o poezie două, une-ori cântă corul copiilor cantece învățate în școală. Se'ntâmplă une-ori, că asupra celor spuse în vre-o conferență, se încingea câte-o vorbă mai lungă, care lumină pe oameni. Alteori se încingea povestea și dela vre-o întâmplare mai nouă din sat.

Tocmai fusese vorba de Vasile, feciorul măsarului, care cumpărase o curte cu casă și grădină mare cu 8000 de coroane, din cari plătitise 2000 coroane, iar restul avea să-l plătească în rate. Pentru că el câștigă zilnic 3 coroane și jumătate și în trebuință pentru el numai 2 coroane.

— „De va lucra tot așa, o să ajungă bogat“, ziceau toți.

Feciorii, cari erau acolo și ascultau la bătrâni, voiau și ei să se facă toți bogați.

— „N'aveți, decât să lucrați și să cruțați, adică să nu cheltuiți prea mult“, le zise moș Iancu.

— „Înainte de toate cruțarea!“ — a dause învățătorul. „Oricât veți lucra de mult și de greu, de veți cheltui în fiecare zi tot ce ați câștigat în ziua aceea, nu veți ajunge niciodată să aveți un capital. Prin muncă câștigăm bani, prin cruțare îi păstrăm și îi înmulțim.“

— „Așa dară capitalul sunt banii? — înfrebă unul.

— „De bună samă!“ răspunseră mai mulți.

— „Nu totdeauna“, zise învățătorul. „Aici vedeți o monedă de cinci coroane! Aceștia-s bani, așa-i?“

— „De sigur!“

— „Ei bine, de voiu cumpăra pentru banii aceștia pâne, aceasta nu e capital. De-mi voiu cumpăra însă o carte, care îmi trebuie la învățămînt, atunci aceasta e unealta mea — cartea e ciocanul, rindeaua (hobăl, gilău) mea — și fiindcă uneltele formează o parte din capital, cele cinci coroane, pe cari le-am dat pe carte, sunt un capital. Bani dați pentru potolirea trebuințelor sale, nu sunt capital, ci venit.“

Ascultătorii erau cam încurcați despre cece li le spune învățătorul. Acesta tre-

bun să înceapă lămuririle lui spunându-le, că banii înșiși nu sunt de nici un folos; nu-i putem mânca, nu putem scrie cu ei, nu-i putem tăia, coase, nici nu putem lucra câmpul cu ei. *Banul e folositor numai ca mijloc pentru a ajunge un scop.* Așa că banul înlocuiește când pânea, când o unealtă, când altceva.

După ce le-au amintit adevărul acesta, se adresează către un pânzar, zicându-i: „Dumneata țesi pânză, ce întrebuițești pentru aceasta?”

— „Un războiu și tort.”

— „Mănil și lucrul Dumnitale nu sunt dară de ajuns. Trebuie să ai fără de asta tort, care e materialul, pe care-l lucrezi, și un războiu, care e unealta, mașina Dumnitale. Ei bine, războiul, tortul, casa, în care se află războiul, materialul pe care trebuie să-l ai, ca să poți aștepta după plată, formează *capitalul* Dumnitale. Toate mijloacele acestea de ajutorare îți trebuie, ca să faci pânza. Tot ce-ți trebuie pentru scopul acesta, afară de munca Dumnitale e capital.”

— „Plugul, boii, oile încă sunt capital?”

— „De bună samă! Să ne închipuim un om tinăr, care începe să câștige bani și pune în fiecare zi o coroană la o parte. După 100 de zile de muncă are 100 coroane. Sunt acestea un capital? Nu știm încă, pentru că totul atârână dela ce face cu banii. Până când îi ține în șerpar sau în ladă, banii aceștia sunt numai un mijloc pentru a căpăta ceva. El se poate apuca să cheltuească banii pentru petreceri; în cazul acesta n'ar fi capital. Dacă-i depune la bancă, sunt capital, pentru că aduc un venit. Dacă a ajuns însă, ca din economiile (cruțările) lui să-și cumpere un războiu și tort, atunci și-a prefăcut banii într'un capital industrial, care-i poate aduce un venit cu mult mai mare, decât e mai productiv. Tot așa stă treaba și cu plugul, boii și oile. Dacă o muncă, ce o săvârșim cu plugul și cu boii, dacă oile cu lâna, hrânza și micii lor ne aduc un venit, încă avem un capital.

În felul acesta ajungem prin cruțare la capital. A cruță, însemnează a-și micșora trebuințele; ce face astfel, poate pune ceva la o parte. Pentru că să putem cruță, nu trebuie să câștigăm mult, căci așa ceva se poate și pe lângă un câștig mic; n'avem decât să *cheltuim mai puțin decât câștigăm*. Răul cel mare se face din pâraie mici, paserea își face cuibul adunând fir cu fir.

În privința aceasta pilda cea mai bună ni-o dau țărani francezi. De-ar fi câștigat într'o zi numai 50 de bani, el 10 bani trebuie să pună pe fundul lăzii.”

Cărți și reviste.

„Călimdarul Minervei” pe anul 1912 a apărut. E foarte frumos ilustrat și redactat cu îngrijire, având un cuprins bogat și variat. Prețul Cor. 1.25, iar 10 bani deosebit pentru porto. De vânzare la Librăria „Foi Poporului”.

Soarele, Abecedar pentru copii începători și adulți analfabeți. După metoda imitațiunii de Petru Hadan, preot și învățător. Arad, 1911. Prețul 50 bani.

Călăuza la folosirea Abecedarului Soarele, de acelaș. Prețul 50 bani.

La îndemnul Asociațiunii și ale Arhierilor nostri răspund luminătorii nostri

dela sate, — preoții și învățătorii, — unii prea puțini încă, înființând cursuri de analfabeți, alții punându-le la îndemână mijloace pentru a le ușura munca. După Abecedarul pentru analfabeți al dlui Bota, părintele și învățătorul Hadan din Rădulești (comit. Hunedoarei) ne prezintă o nouă carte menită a răspândi măiestria așa de frumoasă și de folositoare a cetitului și scrisului printre poporul nostru. Dl Hadan ne dă în acest Abecedar rezultatul experiențelor făcute de d-sa cu *metoda imitațiunii*, un metod chemat să ușureze mult sarcina învățătorilor nostri, atât de chinuți cu noul plan de învățământ, vrăjmaș oricărei pedagogii, dar impus de cea din urmă lege școlară.

Nefiind Foia Poporului o gazetă a nume pentru întrebări de-ale școlai, nu putem intra aici în amănunte. Putem însă asigura pe învățătorii nostri, că procurându-și și studiind atât Abecedarul, cât și Călăuza se vor simți îndemnați a încerca metoda acesta, mai ales, că învățătorul harnic, asemănându-se albinei, trebuie să culegă din toate cărțile aceace îl poate ajuta în munca lui de întâiul luminător al poporului. Iar cărțile dlui Hadan sunt astfel întocmite, încât trebuie încercate.

Ele se pot procura dela Librăria diecezană din Arad.

A apărut în București „Călimdarul Lumea Ilustrată”, al cărui cuprins se află în inseratul din foia de azi.

A apărut

Călimdarul Poporului pe 1912.

Anul acesta dovedește și mai mult ca în trecut, că „Călimdarul Poporului” este cel mai bun, cel mai bogat, cel mai frumos și cel mai bine îngrijit dintre toate călimdarele noastre. Preste 50 de icoane alese și frumoase, de-ale bărbaiilor nostri fruntași, porturi, icoane dela serbările jubilarie ale Asociațiunii, împodobesc paginile lui. O icoană mare, *colorată*, care poate fi podoaba oricărei case românești, ne arată pe toți președinții, cari au fost în fruntea Asociațiunii noastre. Mai cuprinde Călimdarul nostru două icoane, de cari nu s'au mai văzut la noi: porturi românești, de bărbat și femeie, de pe la anul 1650. Sunt după niște fotografii a nume făcute de pe o carte tipărită acum 250 de ani.

Ce privește celalalt cuprins al lui, am avut grije să facem din Călimdarul Poporului o carte de folos, pe care oricine să o păstreze cu drag și după ce i-a trecut anul. Văzând spre marea noastră bucurie, că poporul nostru nu se mai mulțumește cu un călimdar sec de câteva pagini, am dat o bogată materie pentru *învățătura și petrecere*.

În anul acesta, pe lângă partea calendaristică obișnuită, am refăcut partea *despre postă și telegraf* astfel, încât oricine să se poată lumina numai decât, când are trebuință de sfat în privința aceasta.

Lista târgurilor încă am îndreptat-o astfel, încât oricine poate găsi numai decât târgurile de cari se interesează. Sunt făcute atât după luni, cât și după comune. (Târgurile după comune poartă și *însemnarea târgurilor de vite cornute, de oi, de porci și de cai*, cum n'au mai fost până acum.

Poezii frumoase de domnia O. Goga (Doina), I. U. Soricu (Doina), V. Eftimiu (Traian și Decebal), o mulțime de poezii populare, glume, sfaturi, pilde, cugetări, vorbe înțelepte împescrișează paginile. Frumoasă e poezia *La horă* de colaboratoarea noastră, doamna Maria din Ocna, precum și *Cântecul Țăranului*. Dăm și o anecdotă nouă de T. Speranță.

Istoria unui pocăit de părintele I. Agârbiceanu va lumina pe mulți despre prefăcătoria așa numiților pocăiți, acești lăpădați de legea noastră strămoșească. Dintre bucăți mai amintim: *Asociațiunea, Președinții Asociațiunii*, biografia dlui Cosma, *Andrei Bârseanu, Vasile Saciu, Aurel Vlaicu, Dr. Iuliu Maniu, Iacob Mărășan* (cu fotografiile lor), o povestire frumoasă *Voia Domnului* de Mihail Sadoveanu, *Otrava beuturii, Școala de industrie din Sibiu* cu mai multe chipuri.

O bucurie și folos mare va pricinui cetitorilor călimdarului *Advocatul popular*, în care dăm pe aproape 14 pagini sfaturi amănunțite

despre moșteniri și testamente

(Averea câștigată în tovărășie, Comunitatea averii, Zestrea, Dreptul de moștenire, Dreptul de moștenire al femeii, Desmoștenirea, Testamentul, Testamentul scris, Testamentul cu graiu viu, Revocarea (nimitirea) testamentului, Împărțea, Primirea moștenirii).

O poveste frumoasă despre *Istoria neamului omenesc* urmează unui articol plin de sfaturi despre *Apărarea pomilor de omizi*.

Și'n anul acesta *Răvașul nostru* dă pe 34 pagini întreaga istorie culturală, politică și economică a neamului nostru în anul trecut, fără de-a uita de întâmplările mai însemnate din străinătate.

Dl *Petrea Dascălul* dă versuri dragute pentru icoanele de porturi românești cuprinse în Călimdar. La sfârșitul Călimdarului dl *Petru O. Orășanu* își face *Răvașul său în versuri*.

Mulți s'au adunat anul acesta, ca să dea un adevărat Călimdar al Poporului. Cetiți-l și vă veți convinge!

Călimdarul e mult mai mare ca anul trecut. Cuprinde numai *literatură de cetit* preste 200 de pagini, iar cu celelalte publicațiuni se urcă la 350 de pagini. Prețul lui este însă tot cel vechiu, de: **20 cr. (40 bani)** exemplarul, iar 5 bani pentru porto postal.

Cine comandă cel puțin 20 exemplare și le plătește înainte cu câte 20 cruceri bucata, mai *capătă două călimdare pe deasupra* și se trimit toate acasă plătite de postă.

Acei care cumpără 25—50 exemplare le capătă cu 14 cr. (28 bani), dela 50 bucăți în sus cu 12 cr. (24 bani) unul, dar trebuie să plătească și posta la primire.

Banii trebuiesc trimiși totdeauna înainte de aceia, cari voesc să capete călimdare cu aceste prețuri atât de ieftine. Numai comande dela 30 exemplare în sus se trimit și cu rambursă, decât să se plătească la scoaterea dela postă. Mai puțin de 30 exemplare nu se pot trimite neplătite înainte, din cauză că atunci vine prea scumpă posta. — Călimdare nevândute se primesc înapoi până la 15 Februarie n. 1912. Dar trebuiesc trimise plă-

de postă, care nu se poate detrage din preț.

Toți aceia, cari voesc a vinde călindare să se adreseze la administrația „Foi Poporului”. La acei revânzători, cari sunt oameni de încredere, dăm călindare și ca să le plătească după ce le vor vinde, numai cât atunci nu e rabatul chiar așa de mare. Pe lângă plățirea după vânzare, dăm călindarul: cu 14 cr. acelora cari comandă dela 50 bucăți în sus, iar cu 15 cr. acelora cari comandă mai puține de 50 bucăți. Ei au însă a plăti și posta, fiindcă pachetul se trimite neplătit.

Poșta Redacției.

T. P. în U. Asupra cărții numite s'a scris o recenziune din partea redacției. A D-Voastră e prea în detalii pentru foaia noastră, Adresați-vă eventual unei reviste pedagogice.

G. D. Apare într'unul din numerele viitoare, din lipsă de loc.

T. Vom face un extras din cele trimise.

I. Mureșan. Cartea s'a trimis. Am luat cu plăcere cunoștință de cele scrise.

Celorce comandă »Călindarul Poporului« atragem atențiunea, ca să cetească bine condițiunile de vânzare dela pagina 10 a foii. Numai pe lângă acele condiții putem trimite călindare. Aci amintim din nou, că mai puțin de 10 exemplare nu putem trimite, decât dacă sunt plătite înainte, altcum costă prea mult poșta. De pildă: unul, două sau până la 5 călindare, plătite înainte, se pot trimite pe poșta cu marce de 5 bani pentru fiecare exemplar. Dela 5 exemplare în sus trebuie făcut pachet. Iar pentru pachete dela 1—5 chilo costă poșta 72 bani. Sau dacă cere cineva unul sau două călindare, să le plătească când le scoate dela poșta, încă trebuie făcut pachet. Acesta costă — până la 1 chilo — 55 bani, aproape cât și călindarele.

Anton Laica în Checia română. Foaia duminicală a venit înapoi. Cercetează la poșta ce este. De aici am oprit-o până când primim răspunsul duminicală.

Mai multora. In zile acestea am primit o seamă de abonamente nouă, unde ni se scrie că foaia se li se trimite numai cu 1 Ianuarie. Dar de oarece abonamentul se socotește după călindarul vechiu, iar în zilele trecute a fost 1 Decembrie v., am socotit aceste abonamente tot pe 1 Decembrie st. v. pe 6 sau 12 luni înainte. Aceștia au primit apoi Nr. 49 al foii, iar pe sărbătorile Crăciunului încă nu vor fi lipsiți de foaie, ca dacă se trimetea numai dela 1 Ianuarie v.

Mihailă Gavrilă, America. 5 exemplare din Călindarul Poporului, trimise recomandat, costă 3 cor. 50 bani.

George Cioflec, America. Am primit banii. Foaia e plătită acum pentru amândoi până la 31 Decembrie v. 1912. Călindarul încă s'a trimis.

I. V. Magarin în B. Banii au sosit. Călindarul s'a trimis. Foaia e plătită până la 1 Oct. 1912.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după calendarul vechiu).

- 10 Decembrie: Halmagiu mare.
- 11 Decembrie: Zarand.
- 16 Decembrie: Aita mare.
- 17 Decembrie: Geoagiul de jos.
- 19 Decembrie: Olpret.
- 20 Decembrie: Arghișat, Bozovici, Buteni, Petriș.
- 21 Decembrie: Apoldu mic.
- 23 Decembrie: Mociu.
- 24 Decembrie: Chișineu.
- 25 Decembrie: Boroșineu, Siuc-Sepviz.
- 26 Decembrie: Cocmani.
- 27 Decembrie: Chezdi-Oșorheiu, Coșalm, Debrețin, Sibiu.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Tipografia și tiparul „Tipografia Poporului”.

Localul de întrunire al Românilor din Sibiu și jur este *Restaurantul Brote*, pe promenada Bretter, unde se află mâncări și beuturi bune și ieftine.

Bioscopul Apollo. Sâmbătă și Duminică, în 23 și 24 Decembrie st. n. c. se va reprezenta senzaționala și interesanta dramă în două acte „*Dr. Gar el Hama, fiul Orientului*”, de Fred Jörgsen.

Atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra mașinilor și motoarelor de benzin dela fabrica *Adam*, al cărui reprezentant pentru Transilvania e dl *Ioan Schieb*, conducătorul Hotelului Bonfert din Sibiu. Aceste motoare sunt dintre cele mai bune.

Dr. BEU

medic practic și dentist

s'a rentors și ordonează (Strada Poschen Nr. 6) dela 8—10 oare a. m. și dela 2—4 oare p. m. 376 3—3

60 31

KALODONT

PASTĂ DE DINȚI ȘI APĂ DE GURĂ

de vânzare la:

PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc.

„Casa de păstrare în Mercurea”

societate pe acții (comitatul Sibiu).

Primește depuneri spre fructificare atât la centrală cât și la filială din Alba-Iulia cu 5%.

Pentru depuneri dela 5000 cor. în sus cu termen de abdicere mai lung solvește la filială 5½% interese iar la centrală dela 10,000 cor. în sus în aceleași condiții 5%. Interesele neridicate se capitalizează la semestru; darea după interese o plătește institutul.

Atât la centrală cât și la filială acoardă împrumuturi pe cambii, pe ipotecă replătibilă în rate, pe obligațiuni cu cavenți, credite de cont-curent cu asigurare ipotecară sau de valori, pe lângă cele mai favorabile condițiuni posibile.

314 5—10

Mijlocește cumpărări, vânzări, arândări și partelări de realități, sprăinește înființarea de însoțiri și tovărășii, îndeplinește tot felul de afaceri de bancă pe lângă serviciu prompt.

Filiala din Alba-Iulia s'a înactivat cu 1 Octomvrie a. c. Localul filialei e în strada Vințului Nr. 1 (Alvinczi utca 1 szám) lângă firma Misselbacher. Direcțiunea.

„Foaia Poporului” cu numărul se află de vânzare în Sibiu — în tot decursul săptămânei — la Administrația foii, strada Măcelarilor Nr. 12, precum și în trafica și prăvălia de ziare L. v. Németh în strada Turnului (Saggasse) Nr. 12, iar pentru partea de sus a orașului în trafica și prăvălia de ziare H. Frank, strada Cisnădiei Nr. 36.

O domnișoară

română, care posedă limba maghiară și germană, se caută pentru ocuparea unui post într'o prăvălie românească. Respectiva va avea a purta mai mult corespondență românească. Cele ce posedă contabilitatea sunt preferite. Sânguină, scrisoare frumoasă, dar iute, și acurateță la rezolvarea afacerilor e prima condițiune. Ofertele sunt a se adresa la Administrația „Foi Poporului”.

Mare succes

au inseratele în „Foaia Poporului”, unde sunt citite de mii de persoane de pretutindena, din toate țările și din toate cureurile sociale, atât inteligență cât și popor.

De aceea „Foaia Poporului” este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte înștiințări, cum și anunțarea a tot felul de afaceri și artieli ce trebuiesc persoanelor singurate sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
„FOIA POPORULUI”.

Prima neguțătorie mare de vinuri

Ludwig Fronius

SIBIU, Pivnița „Mönchhof”.

Fabrică de licheruri și ferbătorie de rachiuri de Drojdii, Trevere și Prune.

Specialități:

Țuică veritabilă, fierbere proprie și Romuri
Iamaica direct importate.

A apărut:

Găindarul „Lumea Ilustrată”

pe anul 1912 și conține:

România în anul 1911 și consiliul de miniștri. *Statele străine*. Semicentenarul din Iași. Manevrele regale. Desvelirea monumentului »*Mihail Eminescu*» la Galați. Teatrul la noi de »*Emil Fagure*». *Luptătorii* (nuvelă). *O dramă judiciară din vremea veche*. 1812 (articol scris cu ocazia centenarului luptelor lui Napoleon în Rusia). *Generalul Noghi în fața mormântului împăratului Napoleon I la domul invalizilor în Paris*. La cușca maimuțelor. Călăreț și marinăr de »*Iulius I. Roșca*». *Hanul crimei și fiii său de Maxim Gorki*. (Fie care părinte să citească acest articol!!!). La întrecere cu soarta (o epizodă din viața unui Cheferist). Dispozițiuni testamentare despre toți banii din lume. *Fie care articol este împodobit cu o mulțime de ilustrațiuni artistice, în total 206 ilustrațiuni*. Patru bonuri de premii.

Prețul calendarului »*Lumea Ilustrată*» este 1.50 lei și se află de vânzare la toate librăriile și la editorul Ig. Hertz, București. 386 1-3

Nu uita

stimate cetitor, — la comande sau tot felul de alte cumpărări, făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din »*Foaia Poporului*».

Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lățirea foii noastre, iar pe de altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Prețul bucatelor

În Sibiu la 19 Decembrie st. n.:

Carne	Cor. 16,— până 18,—	de bestiolă
Șorolă	13,60	14,40
Orș	10,—	11,—
Orș	6,—	7,—
Șorolă	9,60	10,40
Șorolă	2,80	3,50
Șorolă	18,—	21,—
Șorolă Nr. 2	56,60	56,60 la 100 chilo
Șorolă	35,80	35,80
Șorolă	54,00	54,00
Șorolă	170,—	170,—
Șorolă de porc	180,—	184,—
Măi hirt	66,—	62,—
Măi de lămâie	76,—	84,—
Măi de lămâie topt	160,—	100,—
Măi	64,—	0,—
Măi	4,80	7,40
Carne de foc neplutite	8,—	9,— la met. cub
Șorolă piutite	7,—	7,50
Șorolă rădănat	2,20	— la hirt
Șorolă ordinar	2,18	2,0
Carne de vită pentru untură	Cor. 1,40 până 1,18	la chilo
Șorolă	1,80	2,—
Șorolă	1,20	1,80
Șorolă	1,40	1,92
Șorolă	—,67	1,—
Carne de miel	—	—
Carne de cal	—,80	1,20

În Budapesta în 20 Decembrie st. n.:

Carne de Tisa 78 chilo	Cor. 11,85 până 11,75	la 50 chilo
Șorolă	78	11,67 11,85
Șorolă	80	11,77 11,85
Șorolă	9,87	10,10
Orș	9,21	9,65
Orș	9,40	9,85
Șorolă nou	8,40	8,85
Carne de porc	Cor. 172,— până 176,—	la 100 chilo
Șorolă	148,—	168,—
Sămânță de lămâie C. 146,—	până 190,—	la 100 chilo
Șorolă	116,—	146,—
Carne la grățai pentru untură C. 1,60	până 1,67	la chilo
Șorolă	carne	1,60 1,80
Șorolă	—	—

Prețul banilor în 20 Decembrie n.

Șorolă	Cor. 11,80	11,87
100 Lei, hârtie	94,50	94,90
100 Lei, argint	88,—	94,50
200 Lei, aur	20,70	21,10
100 Lei, perlingi englezești	23,88	24,08
100 marce, aur	117,25	117,65
100 hârtie	117,25	117,65
100 hârtie	18,12	19,10
100 hârtie, argint	253,10	255,50
100 hârtie, argint	243,—	245,—

Să caută

un substitut de notar pentru o comună. Reflectanții cu calificare legală să se adreseze imediat la **Nicolae Todor** vice notar în Orlat (Szebenmegye). 383 2-2

Atențiune!

Cine vrea să vândă unui român un loc cam de 400 stângini pătrați, în Sibiu sau în nemijlocită apropiere de Sibiu, să adreseze oferta de vânzare sub inițialele C. S. la administrația »*Foaia Poporului*». Prețul și poziția locului e a se spune. 377 3-3

De vânzare.

Subscribul vând un pământ de 700 stângini, pe care să află zidită la o parte și o casă mai mică. Cine ar dori să cumpere numai 200 până la 400 stângini încă se poate. A se adresa la **Petru Avrigan**, Sibiu, Feldgasse Nr. 14. 391 1-3

Doi învățacei

în etate dela 13—15 ani, se primesc la **Constațin Ban** curelar în Sibiu, strada *Faurului* (Schmidtgasse) Nr. 7. 390 1-3

Prima condiție de reușită este de a folosi material solid.

„Mugurul” însoțire economică **Elisabetopol** (Erzsébetváros K's-Küküllő vm).

ALTOI DE VIIE

Calitate distinsă pe lângă celea mai moderate prețuri. Soiuri de vin și de masă, viță americană cu și fără rădăcină, ochiuri de altoit, viță europeană cu rădăcină. — Se află de vânzare la

Insoțirea economică „Mugurul” **Elisabetopol** Erzsébetváros

Material disponibil în altoit peste **trei (3) milioane**.

Școalele noastre de altoit n'au fost atacate de peronosporă. Altoii sunt dezvoltati la perfecțiune. La cumpărări pe credit cele mai ușoare condiții de plată! — La cerere preț-curent și instrucțiuni gratis și franco.

Români, sprijiniți firmele românești că numai acelea vă vreau binele.

Români, Trăișteți bineți la cursul practic de altoit.

Auleo!

Afurișta de tuse și răceli.

La tuse, răgușală și întrecerare ajută sigur și repede

Pastilele de pielit ale lui Egger

au un gust admirabil și nu strică pofta de mâncare.

Un cutieș 1 cor. și 2 cor.

Carton de probă 60 ml.

Depoul central:

farmacia „La palat”

Budapest, VI, Váci körut 17.

Trăiască

Pastilele lui Egger mă scapără-jute.

In Sibiu să poată căpăta la **Guido Fabritius, Carol Morscher, Carol Müller, E. Rummler, Karl Pissel, August Teutsch.**

In Sebeș la **Wilhelm Lederhilger și Ludvig Binder.**

288 13 25

Sâmbătă până la 4 oare după amiază închis

Grozav de ieftin

Vânzare de Crăciun!

Ieftinătatea fără margini, care se află la mine în anul acesta, poate îndemna pe ori și cine, ca să facă o **cumpărare de ocazie**. De aceea Vă rog, ca înainte de ce faceți cumpărările pentru Crăciun, să cercetați depositul meu.

Mare alegere în **batista de buzunar, cravate, albituri pentru domni și dame, perdele** pentru ferestri, tepiche și diferite **șurte**, noutăți în **bluse, rochi, jupon și haine reform**.

Mare ocaziune

de a cumpăra **stofe pentru dame**, lățime dublă **40 crucezi, mătasă Lutin** în toate colorile **55 cr.**, rochi Cloth elegante fl. **185**, șurte de spălat pentru copii **25 cr.** șurte Cloth **40 cr.** **popeline de mătasă** lățime dublă fl. **250**, mănșă glacé **75 cr.**, căptușite **95 cr.** lățime dublă în toate colorile. **Gulere pentru domni 15 cr.** și încă alte 100 articole, potrivite pentru prezenturi de Crăciun.

Atențiune!

La orice cumpărare în **gulere de blană și mănșă** furi, care se va face la mine, se cruță până la 40% față de prețurile obicinuite. **Resturi** în barchete, stofe și alte mărunțuri cu prețurile de cumpărare.

Cu toată stima

Abr. Schlesinger

Sibiu, strada **Urezului Nr. 7.**

Prețuri ieftine fără concurență!

Principiul meu: Câștig puțin la vânzare mult!

Încă nu a mai fost așa prețuri ieftine ocazionale!

De vânzare

o moșie de vro-o 23 jugăre, aflătoare
în bătănie, în Lisca. Doritorii
să se adreseze la *Nicolae Apol-*
George Botoroagă în Călnic (Kellnek)
Sebeșul-săseșc (Szászsebes). 372 4-4

Sprînjini! industria națională!

OPINCI

ca calitate precum și **piei în-**
regi pentru opinci se află
de vânzare la

Ioan Grecu 370 3-

meștru pielar în **Porcești** (Verestorony).

Mare alegere

in

vinuri albe și roșii

Prețuri moderate.

Ca vinurile sunt curate, se garantează

K. Wilh. Jikeli

Sibiu, strada Urezului Nr. 7.

Birou de informații.

Cunoscând multe lipsuri ale pu-
blicului românesc din provincie, m'am
hotărât să deschid în Budapesta birou
de informații și 24 46-

Agentură Românească.

Orice informație relativ la petițiile
înaintate la ministere și la alte foruri,
orice informații comerciale și în gene-
ral în orice cauză dau în răstimp de
2-3 zile ori și cui, rezolvând toate chesti-
unile în modul cel mai cinstit.

Urgitez rezolvirea petițiilor. Vor-
besc în persoană cu referentul cauzei și
rog rezolvire favorabilă.

Fac tot felul de mijlociri comer-
ciale și comande.

Prețuri moderate, serviciu prompt,
informații detaliate.

La aviz aștept la gară.

L. Olariu,

Budapest, Lajos utca No. 141, III/19.

Pregătesc

peruci pentru păpuși

executate cu gust.

Plete, bucle de păr

și tot felul de părți de păr, pe
lângă cea mai acurată execuție.

Aduș de păr

pentru «frizură modernă» în depozit.

Frizare pentru dame

sau afară de casă. Tot aci se și cumpără păr.
Intrare pentru dame pe sub poartă în stânga, ușa
dreapta. — Pentru binevoitoarele comande se roagă

Fritz Essigmann

frizer

Sibiu, Schmidgasse 15.

ATENȚIUNE

30,000 părechi de ghete!

4 părechi de ghete numai pentru Cor. 750.

Pentru încetarea de plată a mai multor fabrici
de ghete, am fost însărcinat să vînd o mare cantitate de
ghete adînc sub prețul de fabricare. De aceea cu
orice oră și cui 2 părechi de ghete cu șinoare pen-
tru domni și 2 pentru dame, de piele brună sau
negră, galoșate, cu capă, cu talpa bătută tare cu
cauciuc, fasonul cel mai nou, foarte eleg. Mărimca după
măsură. Toate 4 părechile costă numai Cor. 650.
Se expediează cu ramburs. 12 17-

C. GRÜNER, export de ghete, Cracovia Nr. 193.
Schimbul e admis și banii retour.

Banca culturală

instituit de credit

= și economii =

„LUMINA”

societate pe acții

= în Sibiu =

Centrala: **Sibiu**

Filiile: **Murășoșorhei**

și **Tuda.**

Capital social . . . cor. 600,000

Fond de rezervă . . . > 15,000

Depuneri . . . > 1.250,000

Acoardă împrumuturi

pe cambii de prima bonitate și pe ipotecă cu 7%
pe cambii și obligații cu cavenți cu 8%

fără nici o proviziune.

Primește depuneri:

cu 4 $\frac{1}{2}$ % cari se pot ridica fără anuș.

330 6-10

cu 5% cari rămân mai mult de $\frac{1}{2}$ an la instituit, și

cu 5 $\frac{1}{4}$ % dela corporațiuni bisericești și dela 10,000 cor. în sus.

Pentru depuneri plătește instituitul darea.

Deponenții esteri pot ridica depunerile prin poștă fără spese și pot face depu-
nerile tot fără spese prin cecuri, cari la cerere le punem la dispoziție.

DIRECȚIUNEA.

Institutul de asigurare ardelean

„TRANSYLVANIA”

Strada Cisnădiei 5.

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.

60 50-

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premiul recu-
noscut de cele mai eftine, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători și preoți români gr.-or. și gr.-cat. dela așezămintele confesio-
nale cu avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termin fix, cu plătire simplă
sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru serviciul militar, și
asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigurări de accidente cor-
porale, contra infracției (furt prin spargere) și asigurări de pagube la apaducte.

Sumele plătite pentru **pagube de foc** până
la finea anului 1910 K 5,008,540 78
Capitale **asigurate pe viață** 4,834,801 12
achitate „ 4,571,035 31

Starea asigurărilor cu { foc K 119,839,992 -
sfârșitul anului 1910 { viață . 11,020,266 -
Fonduri de întemeiere și de
rezervă „ 2,428,317 -

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit și se dau **gratuit** orice
informații în birourile Direcțiunei, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile.

Persoane versate în Acuisiții, cari au legături bune, se primesc în serviciul insti-
tutului în condiții favorabile.

Cea mai mare alegere în prezenturi convenabile în preț

ofer celui ce vizitează

Expoziția de Crăciun

a mea și anume:

Jucării pentru copii, dintre cari îndeosebi: pupe în toate prețurile, animale
din catifea și alte stofe. Modele de mașini cu abur și
motori electricei, precum și alte jucării mecanice.

Castenele-âncora de petricele ale lui RICHTER

Castenele-îlatador de lemne pentru zidit

cu prețuri originale de fabrică.

Obiecte practice și de lux,

Gente de mână pentru dame,

între cari: Service de porțelan și sticlă, cel
mai mare **depozit**, căldăruși pentru teiu, mă-
suțe pentru salon, oale pentru palmi și ținători de palmi.

portmonee, manicare, necesare, ochianuri pentru
teatru, cu preț ieftin, execuția cea mai fină.

Prețuri foarte ieftine dar fixe

Succesorul lui J. F. Schneider

Johann Weindel

Sibiu, Piața mare Nr. 15 și 16.

Biblioteca „Foi Poporului“.

Din Biblioteca „Foi Poporului“ au apărut până acum următorii numeri:

- Nr. 1. Nichita Balica, povestire istorică de Silvestru Moldovan și Movila lui Burcel, de V. Alexandri. Ediția III.
- Nr. 2. Doine și strigături, culese și întocmite de Nicolae Regman. Ediția III.
- Nr. 3. Găsitul, povestire de Emil V. Degan și Punga cu noroc și căciula fermecată, povestire orientală prelucrată de Silvestru Moldovan. Ediția III.
- Nr. 4. Pomăritul, sfaturi în formă de dialog, de Iustin Sohorca, înv. Ediția II.
- Nr. 5. Ulisse, regele din Ithaca, povestire istorică de Silvestru Moldovan.
- Nr. 6. Rîs și veselie, anecdote și glume. Ediția III.
- Nr. 7. Găciturii, de Isidor Dopp, înv. Cu un adnex: Glume. Ediția II.
- Nr. 8. Edip, nenorocitul rege din Teba și alte întâmplări din vechime, povestiri istorice de Silvestru Moldovan.
- Nr. 9. Poezii populare și povești, greblete și netezite și la lume împărțite, de Parteniu Giurgescu.

Fiecare număr costă 20 bani, iar pentru postă este a se trimite 5 bani deosebit de fiecare carte (număr).

Alte numere în pregătire.

Cine dorește ca pe sărbătorile Crăciunului să pregătească

Prăjituri bune

acela să cumpere

FĂINĂ

precum și toate cele trebuincioase la

Pregătirea prăjiturilor

dela renumita 387 1-2

Prăvălie și alte produse

J. Johann Keil

Sibiu, Piața mare Nr. 11.

Berea albă și neagră

din

Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașe cât și la sate. 107 38—

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc mereu.

Castenele-Ancora de petricele de edificat

ale lui Richter

sunt acum ca și înaintea cu 30 de ani lui. Cu fiecare an se sporește numărul copiilor, cari ca copii au avut dragi castenele de edificat și

jucăriile cele mai iubite ale copiilor

acum încep iar și a zidi cu proprii lor copii.

ele au susținut splândă proba timpului de edificat și

Să poate da o recomandatie mai bună?

Desigur nu, și de aceea să nu întrolasă nici o mamă a alege ca primul și cel mai distins cadou pentru copii săi un castel-Ancora veritabil de petricele de edificat. Aceasta să face mai bine după noua listă ilustrată de prețuri de castene de edificat, care ia dorință se trimite franco și în care aflăm amănunte asupra castelurilor-pod-Ancora și despre jocul iubit de așezat Meteor. Castenele-Ancora de petricele de edificat ale lui Richter să cunosc după marca de scutire „Ancora“ și să pot găsi în toate prăvăliile de jucării din țară și străinătate, cu prețuri ieftine, fixate de fabrică. Se cerem pentru siguranța proprie, espres castenele Ancora de petricele pentru edificat ale lui Richter și să nu se lase ademenit nime de nici o imitație, care d. e. ca întregire ar fi total fără valoare. Cine e în dubiu asupra întregirii corecte a vechiului său castel prim și la cerere dela firma subscrăă fără spese, lista cea mai nouă de prețuri sau e desluțire esactă.

Furnizor de curte reg și cameral 324 9-9

F. Ad. Richter & Cie, Viena

Fabrica și comptuarul XIII/1, strada Etelberger 6-14.

I, Operngasse 16.

Cui îi place muzica și vooeste să și procure un instrument mecanic de muzică acela să ceară lista cea mai nouă de prețuri asupra renumitelor instrumente muzicale-Imperator, cu disc rotund de oțel pentru note și cine vrea să cumpere un aparat de vorbit, acela să ceară lista aparatelor de vorbit; în aceea află însemnate cele mai bune aparate de vorbit.

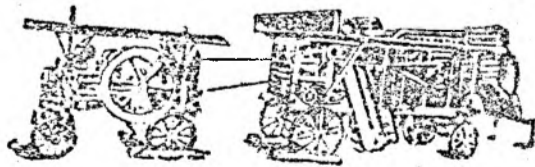
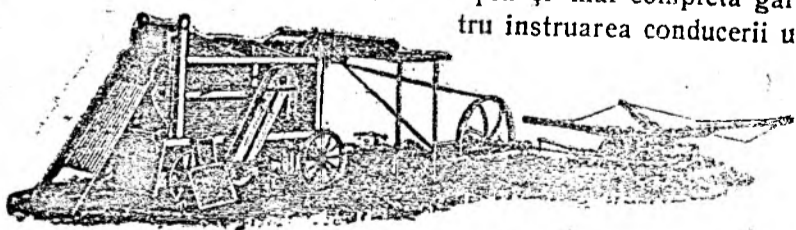
Fratii Gömöri

Magazin dela fabrică pentru mașini economice

* Budapesta, IX., Boráros-tér Nr. 2.

Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier K. & F. Jezek in Blansko.

NOU! NOU! Cea mai simplă și mai completă garnitură de Mașini de îmblătit cu motor în timpul de acum. Pentru instruirea conducerii unei astfel de mașini se trimite gratis cumpărătorilor un manual.

Construcția cea mai nouă.

83 40-52

Vârtejuri de îmblătit și curățit, cari merg foarte ușor, cu întocmirea în formă de sac, prin ceea-ce cu ajutorul a 3-4 cai, foarte ușor se poate îmblăti.

Mașinile numite mai sus le liferăm pe lângă deplină garanție și condiții avantajoase de plată.

Cumpărători serioși, cari se interesează de mașinile noastre, îi cercetăm noi acasă personal pe spesele noastre, prin

ceea-ce cumpărătorii cruță provizunul agentului, ajung deci mai ieftin în posesia mașinei și sunt siguri de cel mai bun serviciu.

Mașinile, cari au fost liferate prin firma FRATII GÖMÖRI, au fost blăgărite preste tot locul și sunt recomandate cu căldură la toți economii.

Catalog și preliminar de spese să trimite la cerere gratis.

Mal departe recomandăm economilor mașini de sămănat, construcția cea mai nouă, tăvăluguri pentru sdrobitul pietrișului și tot felul de mașini economice, apoi mașini pentru fabricarea de cărămidă, țigla de coperit, țigla de ciment pentru coperit, alte mărfuri de ciment, precum și forme de fier pentru fabricarea de țevi de ciment și țevi la fântâni și mașini pentru spargerea pietrii.

Peste sărat

de tot solul

și masline, tarama, icre, mărfuri co-
mestice, trimite cu 389 1-8

Prețurile cele mai ieftine

IOSEF HUTTMANN,

Brașov.

Telefon 437

500 Coroane

plătesc celui-ce ar mai
câpăta vre-odată durere

plătești ori ti va miroși gura după-ce va folosi apa
de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fl. Ed. Bar-
thel-Winkler Viena 19 1. Sommergasse 1. In Sibiu:
Farmaciile: in Piața mare 10; in Piața mică 27;
Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița
2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gușteriței
Cisnădiei In Bistrița: farmacia lui Herbert.
Sighișoara: farmacia Lederhilger: Sighișoara:
farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți
lui Bartilla. Denuțări de falsificare vor fi bine
plătite. La locurile unde nu să poate câpăta, trimite
cu 6 cor. 80 fl. franco 56 18-

Vinuri de masă escelente,

cu 52 și 60 fleri la cumpărare
de cel puțin 50 litre ofere negustoria
de vinuri

IOSEF SCHULTZ
Sibiu, strada Urezului 20.

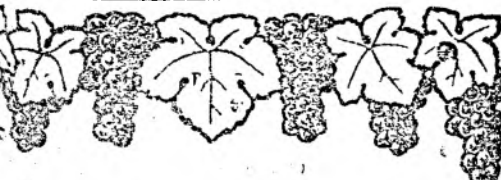
Cetiți și vă mirați!

Ocazie de felul acesta nu mai ai în viață!
300 de obiecte numai cu 4-50 K.

1 orologiu de precizie aurit, cu lanț, pentru
care se dă garanță de 3 ani, o cravată elegantă de
mătasă, la modă, 3 batiste, 1 strălucit inel pentru
sărbați, cu piatră scumpă imitată, 1 garnitură de
podoabe femeiești elegante, 1 frumos collier de măr-
găritare orientale, podoabe femeiești la modă, cu
copcii libere, 2 brățare elegante, 1 păreche de cercei
frumoși cu copcii libere, 1 minunată oglindă de bu-
curie pentru toaletă, 1 portofel de piele, 1 păreche
de botoni pentru manjete din aur double de 3 grade
cu copcii libere, 1 foarte elegant album pentru ilu-
strate, cu cele mai frumoase regiuni ale lumii, 8
obiecte comice, bune de distracție pentru tineri și
bătrâni deopotrivă, 1 carte practică pentru corespon-
dență de dragoste între dame și domni, 20 de obiecte
de corespondență și, fără de acestea încă 500 de obiecte
necesare într-o casă — Toate acestea, cu toate că
prețul singur plătește suma aceasta de bani, se pot
câpăta numai pentru 3 cor. 80 fl. Obiectele să
trimite cu rambursă, ori cu trimiterea înainte a bani-
lor pe adresa: (359) 4-1

Wiener Central-Versandhaus
P. LUST, Krakau Nr. 648.

NB. Cine comandă 2 pachete, câpăta rabat
un briciu englez prima. Pentru cel necorăspunzător,
banii se retrimit.

Vită altoite de vie

în sortare conștițioasă, recunoscută în
[837 7-] țara întreagă

Port-altoi americani
deplin dezvoltate și crescute în teren deluros,

Vite nobile europene,
de cele mai bune soiuri de vin și de file-
gorii și pentru struguri de masă

liferază cu prețuri moderate
Prima pepiniară vișcolă ardeleană alui

Mihail Ambrosi
Mediaș (Medgyes Nagyköküllömege).

Priletnui vișcolului, catalog al soiurilor și
se trimite la cerere ori și cui gratis și franco.
Fiește cărei comande se alătură instrucțiune ilu-
strată pentru plantare și îngrijirea viilor nouă.

Mașina de cusut din recolul al 20-lea.

Cumpărați din prăvălii numai dela
— firma noastră și dela agenturi. —

SINGER Co. mașină de cusut societate pe acții.

La cerere primește ori cine gratis un catalog
despre instruirea cusutului pe albituri.

În America unicul Depozit de cărți românești este Biblioteca Română în New-York

65 St Marks Place.

145 84-

Este dar în interesul fiecărui Român care pleacă sau este în Statele-Unite sau Ca-
nada, să ceară marele și ilustratul catalog al acestei singure instituțiuni ro-
mâne care pe lângă tot felul de cărți, note muzicale, și ziare ce apar în Ro-
mânia și Transilvania, are și un foarte bogat asortiment de instrumente mu-
zicale; fonografe, gramafone, plăci și tuburi cu cântece românești, cea-
sornice de tot felul, giuvaericele, mașini de scris, preparațiuni farmaceu-
tice, articole de toaletă și alte mărfuri de foarte mare trebuință. — Catalogul
se trimite fiecărui gratuit. — Se dau tot felul de informațiuni particulare adău-
gând marcă pentru răspuns. — „Biblioteca Română“ primește și mijloace și tri-
miterea de abonamente pentru „Foaia Poporului“.
Dela „Biblioteca Română“ se poate comanda și „Călimdarul Poporului“ pe 1912.

CAROL GÜRTLER

lăcătuș de artă și construcții

Sibiu, strada Gușteriței Nr. 26

recomandă onoratului public interesat atelierul său, unde se
execută tot felul de lucrări ce se țin de bransa lăcătușeriei.

Afară de aceea la mine se află totdeauna în depozit
cupatoare de ori-ce mărime și cu diferite prețuri. 48 43-52

Numai in Warenhaus

(magazinul de tot felul de mărfuri)

Grünberger

SIBIU, strada Cisnădiei

cumpără Dumniata 385 5-52

haine pentru dame, domni și copii

bluse, rocuri, haine de dame pentru casă,
costume pentru dame

Grozav de ieftin! Prețuri fixe!

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă să răspândească pretutindene, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop să ofere îndeosebi inserarea în „FOAIA POPORULUI”. Informații să dau și comande să primească la administrația FOAIA POPORULUI.

Ludovic Ferencz,

CROITOR DE BĂRBAȚI

SIBIU, strada Cisdăiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de toamnă și iarnă în mare asortiment

noutățile 59 50 -

soțite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquete, și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „Raglam”, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenzilor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebită atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripție croitura cea mai nouă.

Marcă de scutire „Anker”

Siniment. Capsici comp.,
(343 7-42) Inlocuitor pentru
Anker-Pain-Expeller
este un lac de casă valorat de mult, care să folosească de mulți ani ca fricțiune sigură la podagră, reumatism și rțceli.
Atenție. Din cauza imitațiilor de puțină valoare să fim precauți la cumpărare și să primim numai sticle originale în șutule cu marca de scutire „Anker” și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fil. C. 1.40 și C. 2.— să capătă aproape la toate farmaciile. Depozit principal la Iosif Török, farmacist în Budapesta.
Farmacia lui Dr. Richter la
„Leul de aur” în Praga. :
Elisabethstrasse Nr. 5 neu.

344 6-24 **Miliosno**
folosesc contra
TUSEI
răgușelei, ca tarului, flegmei, ca-
tarului bronchial și de gât
Caramellele de piept
ale
lui **Kaiser** cu
„Trei brazi”
6050 atestate dela medici și privați,
întărite prin notarul public,
garant ază succesul sigur.
Bomboane foarte bune și gustoase.
I pachet 20 și 40 banl, I dosă 60 banl.
Se capătă în toate aptecetele, drogueriile și
prăvăliile de coloniale mai de frunte.

„AJUTORUL”, societate pe acții Filiala Mediaș

Aducem la cunoștința Onoratului public, că „AJUTORUL”, societate pe acții din Șeica-mare, a deschis cu începutul lunii Noemvrie 1911

O filială în Mediaș

care se ocupă cu tot felul de afaceri de bancă. În special:

1. Primește depuneri spre fructificare, după care plătește interese:

dela Coroane	1— 500	5%
	500—1000	5 1/2%
	1000 în sus	6%

fără 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

hipot. obligatiuni cu caventi, pe cambii, lombard, Mediaș își are localul în vila G. Morscher din Piața mică.

Rugăm pe cei interesați, ca în afacerile de bancă ce le vor avea să se adreseze cu toată încrederea, asigurându-i de serviciu prompt și culant.

345 7-10

**„AJUTORUL”, soc. pe acții
Filiala Mediaș**

Deschidere de franzelărie.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public și a stimaților mei mușterii, că fost-a mea franzelărie din strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 1 am strămutat-o în

Sibiu, strada Sării Nr. 23,

iar cu 15 Decemvrie am deschis-o. Totodată aduc la cunoștință, că mi-am deschis deja și o filială în strada Gușteriei Nr. 81, unde se află făinuri din cele mai renumite mori cu vapor din Banat și Sibiu. Vând și liferez deasemenea tot felul de pâne, franzele etc. Rugând onoratul public pentru binevoitorul seu sprijin, semnez

Sibiu, în Decemvrie 1911.

Cu toată stima

PETRU MOGA

380 8-

Mobile ieftine și bune
să pot procura numai la
Prima fabrică de mobile
PETRUȚIU & PLATZ
Strada Sării 37. SIBIU (Nagyszeben) Salzgasse 37.
Onoratul public este rugat înainte de a-și procura mobile să binevoiască a cerceta, și fără a cumpăra,
Marea expoziție
de tot felul de mobile de artă și simple, care stă zilnic spre vedere publică.
Se atrage atențiunea asupra
Atelierului propriu de sculptură și tapițarie de primul rang.
Executăm toate lucrările de lipsă la biserici nouă și vechi. Orice comandă se efectuează prompt, conștiincios, pe lângă deplină garanță și cu prețurile cele mai moderate. 333 8-
Apelând la sprijinul On. public românesc, semnăm
Cu toată stima
Petruțiu & Platz
Telefon Nr. 47.

Toate în lume se scumpesc!
pânea, carnea, chiria casel, — numai păpușii și chetele executate în atelierul lui
Vasilie Ban la „Cisma mare roșie”
după cum se numește prăvălia lui, se ieftinesc 161 32-
Pentru ce? Pentru că această renumită prăvălie de încălzăminte s'a mărit în casa proprie și la fiecare păreche se trage jos chiria. De aceea el poate lifera păpușii buni și tralnici pe lângă prețuri ieftine.
VASILIE BAN SIBIU, Strada Ocnel (Burggasse) Nr. 7.
Casa proprie.
Dumineca deschis până la 10 oare înainte de amezii.
COMANDELE DIN AFARA SE VOR EXECUTA PUNCTUOS CA ȘI PANA ACUM.